

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetsége

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Csökkentlátók Országos Szövetségének elnöke
Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtktár
Szerkesztő: Barna Zoltán
Kiadóhivatal:
Budapest XIV., Május 1 út 47.
Telefon: 224-223, 426-185, 214-025, 214-026

XXXVII. évfolyam

1976. november

V A K O K V I L Á G A

a Vakok és Csökkentelátók Országos Szövetségének folyóirata

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor elnök
 Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtítkár
 Szerkesztő: Barna Zoltán
 Kiadóhivatal: 1146. Budanest. Május 1 ut 47.
 Telefon: 214-025
 214-026
 224-223
 426-185

T a r t a l o m j e g y z é k

	oldal
Elhunyt Solt János tanár	2
Dr. Vas Tibor: Kül- és belpolitika	2
Elnökségi ülés	4
Megyei szervezeteink taggyűlései	
A győri taggyűlés	5
A tatabányai taggyűlés	5
Az egri taggyűlés	6
A veszprémi taggyűlés	6
A miskolci taggyűlés	7
A kanosvári taggyűlés	7
A szolnoki taggyűlés	8
A salgótarjáni taggyűlés	8
A dombovári taggyűlés	9
A nagykanizsai taggyűlés	10
A pécsi taggyűlés	10
A Budapesti és Pest-megyei szervezet taggyűlései	11
Horváth Ferenc: A Vas megyei Vegyesipari Vállalat eredményei a IV. ötéves tervben	12
Szemerédi István: Megnyitott Csepelen a Vakvezető Kutya- kiképző Iskola	15
Kiss Sándor: Belépés egy új világba sorstársi segítséggel	16
Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat	
Dr. Kovács Miklós: Fontos figyelmeztetés az új Társadalom- biztosítási jogszabály nyomán	17
Dr. Domonkos János: Életemről - munkámról. Bemutatjuk Bori János nyomdászt	18
Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat. Tapasztalatok, feladatok	20
György Tamás: Technikai rovat A Laser.III.rész.	20
Dr. Domonkos János: Kulturális életünk hírei	
Az 1976. évi szavalóverseny eredményhirdetése	21
Az 1976. évi irodalmi pályázat eredményei	22
Szemerédi István: November 7-i ünnepség szövetségünkben	22
Lak István: Társasutazás Csehszlovákiába	22
Decemberi eseménynaptár	23
Dénes József: Sportrovat. Sakkdiradó	24
Gál Imre:Uttörőrovat. Beszámoló iskolánk II. Diákparlamentjéről	24
Lak István: Ipariskolánk életéből	25
Közlemények	26
Innen-onnan	26

Mély megrendüléssel tudatjuk olvasóinkkal, hogy Solt János zenetanár, Országos Elnökségünk tagja, a Zenei Szakosztály elnöke, életének 67-ik esztendejében november 2-án váratlanul elhunyt. November 10-én helyezték örök nyugalomra a rákospalotai temetőben.

Életét és pályáját méltató irást később teszünk közzé.

Szerkesztőség

- . -

Dr. Vas Tibor:

Kül- és belpolitika

Száz ország, illetve szervezet képviselőinek jelenlétében 1976. október 8-11-ig Budapesten az Építők Rózsa Ferenc Székházában tartották a fejlődési világkonferenciát. A Béke Világtanács kezdeményezte és készítette elő a nagyszabású nemzetközi tanácskozást, amelynek feladata: előmozdítani a fejlődő országok társadalmi-, gazdasági gyarapodását, ezzel szolgálva a békét is.

Az értekezleten jelen volt és felszólalt a Béke Világtanács főtitkára, Romes Csandra, aki bevezetőjében köszönetet mondott Magyarországnak a nemzetközi tanácskozás megrendezéséért.

Vitaindító beszámolójában kifejtette, hogy az emberiség történetének új periódusában élünk, a békéért és a nemzeti függetlenségért ki-harcolt győzelmek, a feszültségek nemzetközi enyhülésének szakaszában. E győzelmek bizonyítják azt az alapvető realitást, hogy ha a népek együtt, bátran és elszántan harcolnak, akkor az imperializmus - alkalmazzon bármilyen barbár és kegyetlen agressziót - nem képes megölni a szabadságvágyat, lerombolni a szabadságot.

A fejlődés és a leszerelés összefüggéseiről többek között elmondotta, hogy évente 300 milliárd dollárt fecsérelnek el az új tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos kutatásokra és a fegyvergyártásra. Ha ennek a hatalmas összegnek csak kis százalékát az új világ építésére lehetne fordítani, akkor kevesebb gyermek halna éhen és pusztulna el, kevesebb ember vakulna meg az egész világon. Éppen ezért a fejlődő országokban a fejlődésért vívott harcot együtt és közösen kell vívni a békéért és az enyhülésért, a fegyverkezési hajszá befejezéséért és a leszerelésért.

Romes Csandra az alábbiakkal fejezte be referátumát: A fejlődő országok közötti egység, valamint ezeknek az országoknak az egysége a szocialista országokkal és a fejlett tőkés országok demokratikus erőivel, biztosíthatja győzelmünket.

Megállapította, hogy a fejlődési világkonferencia az egység konferenciája, az optimizmus és a bizakodás konferenciája volt.

A négynapos budapesti tanácskozásnak résztvevői zárónyilatkozatot fogadtak el, amely rámutat arra, hogy a fejlődési világkonferencia ki-fejezte mélységes aggodalmát a világhelyzetet jellemző tényezők miatt.

A gazdasági elmaradottság Ázsia, Afrika és Latin-Amerika sok népét sújtja, így a legtöbb fejlődő országban előfeltétele a további előrehaladásnak az, hogy megváltoztassák a jelenlegi gazdasági és társadalmi szerkezetet.

Ugyanakkor a fejlődő országoknak a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban olyan feltételekre van szükségük, amelyek meggyorsítják gazdasági és társadalmi fejlődésüket és megszüntetik az elnyomást, a kizsákmányolást, az egyenlőtlenséget. Az elmúlt években a fejlődő országok mind

egységesebben és határozottabban szálltak harcba a bűnös, igazságtalan, kizsákmányoló neokolonialista rendszer ellen.

A harmadik dokumentum a kereskedelemre, a nemzetközi pénzügyekre, a nemzetközi pénzügyi reformra, a technológiai segítségnyújtásra és más, a nemzetközi gazdasági kapcsolatokat érintő kérdésekre vonatkozó, több fontos határozatot tartalmaz.

A határozat negyedik része kifejti, hogy a fejlődő országok gazdasági haladása elválaszthatatlanul összefonódik a világbéke megőrzésével, a regionális konfliktusok és a gyarmatosítás maradványainak felszámolásával, az enyhülési folyamat megszilárdulásával és azoknak az erőknek a leküzdésével, amelyek mindezekkel szembeszállnak.

Október 11-én délután a Sportosarnokban a Kongresszus nagygyűlést tartott, amelyen a küldöttek találkoztak Budapest dolgozóival. Sebestyén Nándorné, az Országos Béketanács főtitkára és Romes Csandra, a Béke Világtanács főtitkára tartott beszédet.

E sorok írója résztvett a kongresszuson és megdöbbenően hallgatta a fejlődő országok delegátusainak felszólalásait. Különösen meghatotta az az indiai felszólalás, amely arról számolt be, hogy egy indiai anya egy marék rizsért eladta gyermekét, mert egy szelet kenyeret sem tudott neki adni. Elgondolkozott azon, hogy a fegyverkezésre költött évi 300 milliárd dollár töredékéből a vakok millióit lehetne megmenteni, vagy a vakság bekövetkezését megelőzni. Véleménye szerint ezért függ össze a WHO által 1976-ra meghirdetett vakság megelőzésének problémája a béke ügyével.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa október 14-ére összehívta az Országgyűlést, mely 14-én és 15-én tartott ülést. A napirenden három téma szerepelt. Elfogadta a közművelődésről szóló törvényt, a tanácstagok választásának módosításáról szóló törvényt, és tudomásul vette dr. Simon Pál nehézipari miniszter beszámolóját.

Pozsgay Imre kulturális miniszter beszédéből az alábbiakat emelem ki. - A szocializmus útján elinduló hazánk a felszabadulás előtti Magyarországtól éppoly súlyos terheket örökölt a kultúra terén, mint a politikai és gazdasági életben.

A felszabadulás után a háborútól sujtott ország újjáépítése, a gazdasági élet megszervezése, a politikai stabilizáció előkészítése mellett is volt erő a művelődés megszervezésére. A gazdasági nehézségek és a politikai torzulások azonban súlyos elvi-, szemléleti torzulásokhoz vezettek a kulturális politikában is, s ennek következtében a kulturális élet egészében. A kialakult intézményhálózat ma már nemcsak alapot jelent számunkra, hanem számtalan gondot is okoz.

A korszakos jelentőségű 1958-as művelődéspolitikai határozat máig ható érvénnyel már előre mutat egy művelődést más szemmel néző, a közművelődés oldaláról közelítő koncepció felé is.

Az utóbbi évtizedre esik a "népművelés" fogalmának felcserélése a közművelődés fogalmával, s ez is jól tükrözi a társadalmi folyamatok változását, s azok hatását a közművelődési tevékenységre. A közművelődés fejlesztése szorosan összefügg társadalmunk, a szocializmus jövőjével, ezért társadalomfejlesztési programunknak lényeges és szerves része a közművelődés fejlesztésének programja.

Az Országgyűlés a vita után a javaslatot törvényerőre emelte. A tanácstagok megválasztásának reformjáról szóló törvényjavaslatot dr. Korom Mihály elvtárs, igazságügyminiszter terjesztette elő. Az Országgyűlés vita után a törvényjavaslatot szintén elfogadta.

Végül dr. Simon Pál elvtárs, nehézipari miniszter beszámolóját - vita után - az Országgyűlés tudomásul vette és ezzel az Országgyűlés őszi ülése befejeződött.

-. -

Elnökségi ülés

Szövetségünk Országos Elnöksége 1976. október 13-án ülést tartott. Jelen voltak: dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Csengeri József, Finta István, Hosszu Vilmos, dr. Jáksó László, Kalapos Béláné, Kiss János, Solt János, Szemerédi István elnökségi tagok és dr. Bérczi Irma osztályvezető helyettes.

Dr. Vas Tibor elnök megnyitójában javasolta, hogy az Elnökség először a bejelentésekkel foglalkozzék.

1./ Bejelentések.

Dr. Vas Tibor bejelentette, hogy folyó hó 16-án Genfbe utazik az Európai Regionális Bizottság közgyűlésére és a Braille-bizottság ülésére. Bejelentette, hogy folyó év október 16-án az NSZK-ban, Marburgban, a Vakok Intézete fennállásának 60. évfordulója alkalmából jubileumi ünnepeket tartott és egyidejűleg vakügyi segédeszközökből kiállítást rendezett.

Vas elvtárs tájékoztatta az Elnökséget a fejlődési világkongresszusról, amelyet az Országos Béketanács rendezett és amelyen résztvett. A fejlődő országok képviselői megdöbbentő képekben számoltak be népeik helyzetéről. A kongresszus jelentősége abban volt, hogy reális határozatokat hozott a segítségnyújtás módjáról.

Dr. Bódi István javasolta, hogy a küldött közgyűlés ez év december 5-én 9 órai kezdettel üljön össze. Az Elnökség a javaslatot elfogadta és úgy határozott, hogy az elnökségi beszámoló teljes szövegét írásbankell kiadni. A küldött közgyűlésen csak rövid elnöki megnyitó, majd a főtitkár rövid szóbeli kiegészítése és vita lesz napirenden.

Szemerédi István bejelentette, hogy az oktatási bizottság ülést tartott, elbírált a beérkezett tanulmányi segélykérelmeket és úgy határozott, hogy az oktatási bizottságot újrá kell szervezni. Az Elnökség megbízta Szemerédi István elvtársat, hogy a következő elnökségi ülésre tegyen erre vonatkozóan javaslatot.

Dr. Bódi István bejelentette, hogy Baranya-megyei szervezetünk új helyiségének átadása megtörtént. Ez alkalomból három Braille emlékművet és négy oklevelet adott át azoknak, akik a helyiségek kialakításában, be rendezésében kiemelkedő munkát végeztek.

A főtitkár tájékoztatta továbbá az Elnökséget, hogy az Egészségügyi Világnap előadásainak anyaga írásban később kerül kiadásra.

2./ A megyei szervezetek lezajlott taggyűléseiről beszámolót tartottak az instruktorok.

Szemerédi István instruktor tájékoztatta az Elnökséget a hozzá tartozó megyei szervezetek gyűléseiről. Hét taggyűlésen vett részt, melyeken az Elnökség is képviseltette magát. Megyei szervezeteink munkájában fejlődés tapasztalható. Igen nagy gondot fordítottak a tagszervezésre, családlátogatásokra, de szép sikert értek el különösen a nagyobb megyei szervezetek kulturális, politikai és sporttevékenységükkel. A titkári beszámolók a vezetőség munkájáról rendkívül részletesen tájékoztatták a tagságot. A sorstársak általában megfelelő létszámban vettek részt a taggyűléseken, hozzászólásaikban sok közérdekű javaslat hangzott el.

Gerdelics Ferenc és Győrik Anikó instruktorok beszámolójukban hangsúlyozták, hogy megyei szervezeteikre is a felsoroltak jellemzők, a taggyűlések mindemitt rendben zajlottak le. /A gyűlésekről lapunk rendszeresen tájékoztatja az olvasókat./

Az Elnökség elfogadta a jelentéseket és megállapította, hogy megyei szervezeteink, kivétel nélkül mind, jó munkát végeztek, megoldották a reájuk bízott feladatokat.

3./ Az Elnökség meghallgatta Pinviczky György titkár beszámolóját a Budapest és Pest Megyei Szervezet taggyűléseinek előkészítéséről.

Az Elnökség a tájékoztatót kisebb módosításokkal elfogadta.

MEGYEI SZERVEZETEINK TAGGYÜLÉSEI

Győrük Anikó:

A győri taggyűlés

Győr-Sopron megyei szervezetünk szeptember 3-án a Rába Művelődési Központ nagytermében több mint 200 sorstárs jelenlétében tartotta évi rendes taggyűlését. Megjelentek a Hazafias Népfront Megyei Bizottsága részéről Horváth Ferencné elvtársnő, a Győr-Sopron megyei Tanács Egészségügyi Osztályáról Bencze Béláné főelőadó, a Vöröskereszt Győr-Sopron Megyei Szervezetének képviselőjében Baranyai Irén elvtársnő, valamint a helyi sajtó és rádió munkatársai. Szövetségünk Országos Elnökségét Hosszu Vilmos elvtárs, a központot e sorok írója, mint a szervezet instruktora képviselte.

Felszuehy Pál elnök megnyitóját után a szervezet kulturcsoportja adott színvonalas műsort, melyet nagy tetszéssel fogadott a közönség. Ezt követően került sor Nagy Ernő titkár beszámolójára, mely az elmúlt év munkájával foglalkozott. Részletesen szólt a taglétszám alakulásáról. Kiemelte a látásfogyatékos gyermekekkel és azok szüleivel való foglalkozás fontosságát. Elismerően szólt a tagság kulturális tevékenységéről.

Az előadó beszámolt az Egészségügyi Világnappal kapcsolatos ünnepség-sorozatról, amelynek fő témája a vakság megelőzése és a rehabilitáció fontossága volt. Ismertette továbbá a munkába helyezésekkel együttjáró nehézségeket és szólt a családlátogatások tapasztalatairól. A referátumhoz sokan szóltak hozzá. Számos tag mondott köszönetet a vezetőség jó munkájáért.

A felszólalásokra Nagy Ernő titkár válaszolt, aki egyben kérte, segítsék az intézmény munkáját.

Az ünnepi taggyűlés az elnök zárszavával ért véget.

A tatabányai taggyűlés

Szövetségünk Komárom megyei szervezete szeptember 9-én a Technika Házában tartotta évi rendes taggyűlését. A szép számban megjelent tagtársak közt a vendégek sorában helyet foglalt a Megyei Párthbizottság képviselőjében Mogyorósi Lászlóné elvtársnő, a Hazafias Népfront városi titkára Szóda Sándorné, a Városi Tanács Szociálpolitikai Osztályának főelőadója, valamint a helyi sajtó munkatársa. Szövetségünk Országos Elnökségét dr. Bódi István főtitkár és Kiss János elvtárs, a központot pedig e cikk írója, mint a megyei szervezet instruktora képviselte. A taggyűlést Hamburger József elnök nyitotta meg, majd Mogyorósi Lászlóné elvtársnő adott tájékoztatót az időszeri kül- és belpolitikai kérdésekről.

Ezután került sor Luk János titkár beszámolójára, aki tájékoztatta a tagságot a szervezet elmúlt évi munkájáról, az elért eredményekről. Foglalkozott a tagszervezéssel, a családlátogatással. A munkába helyezés-sel kapcsolatban kiemelte a foglalkoztató műhely jelentőségét. Hangsúlyozta továbbá, az iskolaköteles gyermekek beiskolázásának fontosságát, a tagság számára a tanulás és a további munkalehetőségek megteremtésének szükségességét.

A beszámolót követő hozzászólásokból külön is kiemeljük Horvát László tagtárs szavait, aki megköszönte a vezetőség munkáját és azt a lehetőséget, hogy a foglalkoztató műhelyben társaival együtt dolgozhat.

Luk János titkár válaszolt a felszólalásokra, majd az elnök zárszavával jó hangulatban fejeződött be a taggyűlés.

Az egri taggyűlés

Heves megyei szervezetünk szeptember 14-én a Technika Házában tartotta meg évi rendes taggyűlését, amelyen mintegy 300 sorstárs és kísérfője jelent meg. A vendégek között láttuk Szabó Ferencné, a Heves megyei Tanács szociálpolitikai főelőadóját; Kovács Ágnest, a Megyei Tanács munkaügyi előadóját; dr. Takács Józsefné, a Járási Hivatal munkatársát és Püspöki Andrásné, a Hatvani Városi Tanács szociálpolitikai előadóját. Szövetségünk Országos Elnökségét dr. Bódi István főtitkár és dr. Jáksó László, a Csongrád megyei szervezet elnöke képviselte. Ott volt Suti Lajos elvtárs is, a Csongrád megyei szervezet titkára. A taggyűlést rövid műsor előzte meg.

Fodor Jánosné elnöki megnyitója után Hanuszka József titkár ismertette a vezetőség beszámolóját. Bevezetőként az időszakos kül- és belpolitikai eseményekről adott tájékoztatást. Ezt követően részletesen foglalkozott a szervezet elmúlt évi munkájával. Nyomatékosan aláhúzta a tagszervezés és a családlátogatások fontosságát. A megyében 56 un. területfelelős tevékenykedik, akik nagy segítséget nyújtottak a vezetőségnek ebben a munkában. Elismerő szavakkal méltatta a gyöngyösi Körzeti Csoport kiváló munkáját. Elemezte a szervezet kulturális tevékenységét, szólt a munkába helyezéssel kapcsolatos gondokról. Végül köszönetet mondott a Párt-, társadalmi- és tömegszervezetek hathatós támogatásáért.

A titkári beszámolót a tagok hozzászólásai követték, melyekre Hanuszka József titkár és dr. Bódi István főtitkár válaszolt. Utóbbi megragadta az alkalmat, hogy elismeréssel szóljon a vezetőség eredményes, jó munkájáról. Az ünnepi esemény az elnök zárszavával ért véget.

A veszprémi taggyűlés

Veszprém megyei szervezetünk október 8-án az SZMT. székházában tartotta meg az évi rendes taggyűlését.

A vendégek között megjelentek a Párt, a Hazafias Népfront, a Vörös-kereszt és a helyi szervezetek, valamint a helyi sajtó képviselői. Szövetségünk Országos Elnökségét Hosszu Vilmos elvtárs, a központot dr. Bérczi Irma osztályvezető helyettes és e cikk írója képviselte.

A taggyűlés előtt a Megyei Művelődési Ház Irodalmi Színpadának előadói és az Állami Zeneiskola tanáraiból alakult vonósnégyes színvonalas műsorral tette ünnepélyesebbé az eseményt.

Szabó Józsefné elnöki megnyitója után Danyi Ernő titkár ismertette a vezetőség beszámolóját. Részletesen beszélt az aktuális kül- és belpolitikai eseményekről, majd áttért a szervezet munkájának ismertetésére. Szólt arról, hogy az utóbbi időben a vezetőség egyre árnyaltabb, összetettebb munkával találja magát szemben. Igyekszik alkalmazkodni a megváltozott helyzethez. Hangsúlyozta a tagszervezés, a családlátogatások és a kiskorú látásfogyatékos gyermekek felkutatásának fontosságát. Sajnálattal említette a titkár, hogy - bár a vezetőség külön is foglalkozott a szervezeti élet megindításával - az egyesületi élet tárgyi és személyi feltételek hiányában csak lassan bontakozhat ki. Elmondta, hogy sikeresen záródott a megyében az előadássorozat, amely az Egészségügyi Világnap alkalmából a vakság megelőzésével foglalkozott. Végül megköszönte szövetségünk központjának és a helyi szervezeteknek a hathatós segítséget.

A beszámolót hozzászólások követték, melyekre a titkár válaszolt. Majd Szabó Józsefné elnök zárszavával ért véget a taggyűlés.

Itt említjük meg, hogy a szervezetet patronáló Mezőgépgyár KISZ szervezete a taggyűlés szünetében szendviccsel és üdítő itallal kedveskedett a megjelent sorstársaknak, ezzel is hozzájárulva a kitűnő hangulathoz.

A miskolci taggyűlés

Borsod-megyei szervezetünk október 10-én a "Molnár István" ifjúsági és Művelődési Házban tartotta évi rendes taggyűlését, mintegy 300 sorstárs jelenlétében. Szövetségünk Országos Elnökségét Solt János tanár, központunkat jelen sorok írója, mint a megyei szervezet instruktora képviselte. A taggyűlés előtt a MÁV fuvószenekara színvonalas műsorral szórakoztatta a közönséget. Réti Nagy Pál vezetőségi tag megnyitója után Hornyák Lajos titkár ismertette a vezetőség beszámolóját. Részletesen foglalkozott az elért eredményekkel, ezen belül a lakásügyek elintézésével, a munkába helyezésekkel. Kitért azokra a kérdésekre is, amelyek még megoldásra várnak. Aláhuzta a vak gyermekekkel és szüleikkel való kapcsolatok felvételét, illetve elmélyítését. Kidomborította a családlátogatások jelentőségét. A fentiekhez kérte a tagtársak hathatós segítségét. Szólt a tagszervezésről is. Kiemelte az ezzel kapcsolatos tájértekezletek fontosságát. Sikra szállt a látásfogyatékos gyermekekkel való foglalkozás mellett. Örömmel közölte, hogy 22 borsodmegyei gyermek tanul a Vakok Általános Iskolája és Nevelőotthonában. Külön fejezetet szentelt a tagság kulturális tevékenységének ismertetésére.

A beszámoló után Solt János tanár méltatta a megyei szervezet munkáját és nagy hangsúllyal emelte ki a közös munka szükségességét. A számos hozzászólásra Hornyák Lajos titkár válaszolt, majd Réti Nagy Pál elvtárs zárta be a taggyűlést.

Dr. Gönczy Tibor:

A kaposvári taggyűlés

Somogy Megyei Szervezetünk 1976. szeptember 21-én a Vörös Csillag filmszínházban tartotta meg évi rendes taggyűlését, amelyen a sorstársak nagy számban jelentek meg; megtisztelték a taggyűlést a politikai és társadalmi szervek képviselői is.

Az Országos Elnökség és a szövetség központja részéről Dr. Bódi István főtitkár, dr. Solymos Gyula alelnök, valamint Győrik Anikó főelőadó voltak jelen.

A gyűlés előtti műsorban a Kaposvári Zenei Általános Iskola tanulói és a somogyfajszai KISZ fiatalok léptek pódiumra. A nagy tetszéssel fogadott program után a taggyűlést Csik Lajos elnök nyitotta meg. A vezetőség beszámolóját dr. Komáromi István, a megyei szervezet adminisztrátora ismertette.

A beszámolóból kiemeléssre érdemes, hogy a megyei szervezet vezetőségének kiváló munkája révén a taglétszám a megyében 644 főre emelkedett, ebből csökkentlátó 24 fő és további 106 új tag felvétele van folyamatban. Említést érdemel, hogy a vezetőség a már működő két körzeti csoport mellett megkezdte a siófoki körzeti csoport szervezését is. Dicséretes, hogy a vezetőség nagy súlyt helyez tagtársai munkába helyezésére és az elmúlt időszakban is több sorstársunknak szerzett munkát.

A beszámolóhoz az Országos Elnökség részéről dr. Bódi István főtitkár szólt hozzá, méltatva a vezetőség áldozatos munkáját, különösen hangsúlyozta a tagtársak foglalkoztatásában elért eredményeket. A számos hozzászólás közül kiemeljük a siófoki járási hivatal szociálpolitikai csoport vezetőjének felszólalását, aki a vakok személyi járadékával kapcsolatos ügyintézését és tudnivalókat ismertette, hangsúlyozta a járási hivatal legteljesebb segítőkészségét e téren.

A hozzászólásokra Forró József megyei titkár válaszolt. Az igen jó légkörben lefolyt és sorstársaink összetartását érzékeltető taggyűlést Csik Lajos elnök zárta be.

Szemerédi István:

A szolnoki taggyűlés

Szolnok Megyei Szervezetünk évi rendes taggyűlését 1976. szeptember 28-án tartotta meg a Ságvári Endre Művelődési Központ nagytermében.

Az Országos Elnökséget dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István és Kalapos Béláné képviselte. A Megyei Pártbizottság részéről Csákvári Sándor tanár, a Vöröskereszt részéről Pintér Béláné elvtársnő jelent meg. A megye tagságából 340-en jöttek el, hogy meghallgassák a vezetőség beszámolóját.

Fórizs László elnöki megnyitója után műsor következett. A Mátyás Király uti iskola kisdobosai adtak kedves programot, amely a hallgatóság körében igen nagy tetszést váltott ki. A jó hangulatot, derültséget fokozta Barát Kálmánné, a jászberényi körzet csoportvezetőjének vidám monológja. Ezután került sor a Megyei Pártbizottság képviselőjének, Csákvári Sándor tanár elvtársnak jól felépített kül- és belpolitikai előadására.

A vezetőség beszámolóját dr. Kiss Elemér, a megyei szervezet titkára ismertette. Ebből megtudtuk, hogy a megyei szervezetnek 771 tagja van. Jól haladt a tagszervezés, a családlátogatás, amelynek keretében felkeresték a megyében élő kiskorú vak és csökkentlátó gyermekek szüleit is. Tíz Szolnok-megyei gyermek tanul a Vakok Általános Iskolája és Nevelőotthonában Budapesten. A szülők örömmel fogadták a látogatásokat és mindnyájan úgy nyilatkoztak, hogy gyermekeik iskoláztatásával meg vannak elégedve.

A Szolnok-megyei tagság 75%-a idős, mégis 18%-uk dolgozik. A titkár tájékoztatást adott a megyei szervezet hivatalos félfogadási rendjéről, szolt az utaztatási lehetőségekről és az üdültetés lebonyolításáról.

A vezetőségi beszámolót kiegészítette a körzeti csoportvezetőknek, Fórizs Lászlónak és Baráth Kálmánnénak tájékoztatója. A beszámolókat vita követte.

A hozzászólások általában személyes problémákat vetettek fel, amelyek megoldása a vezetőségre hárul. Többen kérték, hogy a megyei szervezet vezetősége továbbra is igyekezzék megoldani a szervezet helyiség-problémáját.

A Központ részéről dr. Bódi István főtitkár és Szemerédi István instruktorkor is felszólalt. Mindketten értékelték a megyei szervezet munkáját és felhívták a figyelmet arra, hogy a jövő feladatai még jobban megkivánják a vezetőség kollektív munkáját.

Hozzászólott Pintér Béláné, a Vöröskereszt munkatársa. Meghatott szavakkal fejezte ki elismerését azoknak, akik a Vöröskeresztnek sok segítséget nyújtottak. Köszönetet mondott társadalmi munkájukért és Németh Lászlónét, Fórizs Lászlót, Kása Józsefet, Bak Miklóst és Ferenczy Istvánt oklevéllel tüntette ki. Ez az ünnepi aktus is jól tükrözte, hogy a megyei szervezet vezetőségének milyen nagyszerű kapcsolatai vannak a társadalmi szervezetekkel is.

A taggyűlés Fórizs László elnök zárszavával, jó hangulatban ért véget.

A salgótarjáni taggyűlés

Nógrád-megyei szervezetünk évi rendes taggyűlését 1976. szeptember 30-án tartotta a Szakszervezetek Nógrádi Megyei Tanácsa Székházának disztermében.

Az Országos Elnökséget és a központot dr. Vas Tibor elnök és Szemerédi István instruktorkor képviselte, míg a Városi Pártbizottság részéről Tóth Péter elvtárs, a Városi Tanács Egészségügyi Osztálya Szociálpolitikai Csoportjának részéről pedig Bariák István elvtárs vett részt a taggyűlésen.

A borongós, esős idő volt talán az oka annak, hogy az idén kevesebb tag érkezett a megyéből, mint a korábbi években. Kb. 120 sorstársunk jelent meg, hogy meghallgassa a vezetőség beszámolóját.

A megyei szervezet elnökének betegsége miatt Szemerédi István instruktor nyitotta meg a taggyűlést. Ezután Tóth Péter elvtársnak, a Pártbizottság munkatársának kül- és belpolitikai előadását hallgatta meg a közönség.

A megyei szervezet vezetőségének beszámolóját Sidó Endre titkár ismertette. A megyei szervezet taglétszáma 512 fő, ez évben 45 tagot szerveztek be, 28-an meghaltak és elköltözött a megyéből 26 sorstárs. A tagszervezés, családlátogatás folyamatos, felkeresték a megyében élő látás-fogyatékos gyermekek szüleit, akik örültek a látogatásnak és elégedettek a gyermekek elhelyezésével, tanításával. Hangsúlyozta a titkár, hogy még több helyre el kell jutniuk, de a megyében elég rossz a közlekedés és ez munkájukat nagyon megnehezíti. A családlátogatásoknak éppen azért van nagy jelentőségük, mert sokan nem tudnak bejutni a megyei szervezethez és így otthonukban mondhatják el gondjaikat, amelyeket a vezetőség minden esetben igyekszik megoldani. Igen sokan vették igénybe a vasuti utaztatást és sokan keresik fel a megyei szervezet titkárát nyugdíjúgyekben. A szervezetnek jó kapcsolata van a tanácsokkal, a Hazafias Népfronttal és más intézményekkel. A részletes, mindenre kiterjedő beszámolót vita követte, melynek során 11-en szólaltak fel. Egyebek között Nemes György elvtárs azt fejtegette, hogy a technika segítségével több vakügyi segédeszközt kellene létrehozni, amelyekkel könnyebb lenne a vak ember munkája. élete.

A központ részéről Dr. Vas Tibor elnök elvtárs is felszólalt. Üdvözölte a tagtársakat, rövid tájékoztatót adott a szövetség munkájáról. Szólt a családlátogatások jó tapasztalatairól. Értékelte a megyei szervezet munkáját és felhívta a vezetőség figyelmét arra, hogy a jövő feladatai egyre sokasodnak, megoldásukhoz összefogásra, együttműködésre van szükség.

A felszólalásokra Sidó Endre titkár válaszolt, majd e sorok írója a taggyűlést bezárta.

Gerdelics Ferenc:

A dombovári taggyűlés

Tolna-megyei szervezetünk taggyűlése Dombovárrott a MÁV Szakszervezetének Művelődési Házában, október 6-án délelőtt volt. Megjelent mintegy 200 tag és kísérője. Résztvettek a gyűlésen a megyei és városi tanácsok szociálpolitikai csoportjainak dolgozói és a járási hivatalok szociálpolitikai előadói. Képviseltette magát a dombovári Népfront Bizottság is.

A taggyűlés előtt ovodások és általános iskolások kedves műsorral szórakoztatták a jelenlévőket.

Nagy Györgyné titkár a vezetőség beszámolójában nagy családnak nevezte a megyei szervezetet és az összefogást jól tükrözték a felsorolt eredmények. Kiemelendő az, hogy az elmúlt év során mintegy 30 százalékkal növekedett a taglétszám. Minden családot meglátogattak. Közös ki-rándulásokat és tapasztalatcsere-látogatásokat szerveztek. Megrendezték a Vakok napját. A kulturgárda nemcsak a tagságnak adott műsort, hanem fellépett szociális otthonokban is.

Kuruc elvtárs, a dombovári Városi Népfront Bizottság munkatársa ki-emelten foglalkozott a Népfront kongresszusának szerepével. Nagyszerű politikai beszámolót tartott.

A felszólalók folyóiratainkkal és különböző egyéni problémákkal foglalkoztak. Köszönetet mondtak a vezetőség jó munkájáért.

A taggyűlésen résztvett és felszólalt dr. Bódi István főtitkár, valamint e cikk írója.

A taggyűlés után a szervezet kulturgárdája muzsikával, énekszámok-

kal szórakoztatta a tagságot. A rendezvény után a Megyei Tanács ebéden látta vendégül a jelenlévőket.

A vezetőség beszámolója és a taggyűlés hangulata alapján örömmel állapíthatjuk meg, hogy Tolna-megyei szervezetünk fejlődése töretlen és a vezetőség munkája jó.

A nagykanizsai taggyűlés

Zala-megyei szervezetünk október 12-én a nagykanizsai Művelődési Házban tartotta évi rendes taggyűlését, melyen 127 sorstárs és kísérője jelent meg. Résztvettek az eseményen a Megyei Tanács és a nagykanizsai Városi Tanács szociálpolitikai dolgozói. Szövetségünk Országos Elnökségét dr. Bódi István főtitkár, a központot e sorok írója, mint a megyei szervezet instruktora képviselte.

A vezetőség beszámolóját Szlifka Sámuelné adminisztrátor olvasta fel. A beszéd foglalkozott szervezési, általános, valamint egyéni szociális kérdésekkel. Szólt a nagyszámu családlátogatásról. A referátum kritikus és önkritikus hangvételű volt. Több felszólaló egyéni gondjainak megoldásához kért segítséget. A hozzászólások során többen panaszkodtak, hogy egyes községekben - főleg gyermekek - zaklatják, gúnyolják azokat a sorstársakat, akik fehér bottal közlekednek. /Erről a kérdéstről a "Közlekedési rovat"-ban is szóltunk./ A felszólalásokra dr. Bódi István főtitkár és Illés Imre titkár válaszolt. Igéret hangzott el arra vonatkozóan is, hogy a fehér bot használatának propagandájáról tárgyalásokat kezdeményezünk a Megyei Tanács illetékeseivel.

A taggyűlés résztvevőit a helybeli Ady Endre Általános Iskola tanulói rövid műsorral szórakoztatták.

Úgy látjuk, hogy Zala-megyei szervezetünk vezetősége lelkiismeretesen dolgozik választóik érdekében és főleg a családlátogatások terén ért el nagy eredményt. Nagy gondjuk jelenleg is a megfelelő hivatali helyiség hiánya, ennek megszerzése érdekében mindent el kell követnünk a közel jövőben.

A pécsi taggyűlés

Baranya-megyei szervezetünk évi rendes taggyűlését Pécsen, október 14-én tartotta az Ifjúság Házában. Mintegy 100 sorstárs jelent meg. Az Országos Elnökség és központunk részéről dr. Bódi István főtitkár, dr. Bérczi Irma osztályvezető helyettes és a cikk írója voltak jelen. A vendégek között üdvözölhettük a Megyei Tanács, a Városi Tanácsok és a Járási Hivatalok szociálpolitikai dolgozóit, a politikai és társadalmi szervek képviselőit.

Dr. Szigeti György titkár beszámolójában részletesen ismertette a vezetőség szervezési és szociális munkáját. Szólt arról, hogy a megyei tagság közül mintegy 70 sorstárs dolgozik. A telefonkezelői munkábahelezés különösen a városokban jól szervezett. Tájékoztatta a tagságot még ezen a napon átadásra kerülő 106 négyzetméteres helyiségről. Határozati javaslatot terjesztett elő szövetségünk üdültetési programjának fejlesztéséről.

Felhívta a tagság figyelmét az aktivitás fokozásának jelentőségére. Beszélt arról is, hogy az új helyiség lehetőséget ad a klubélet fejlesztésére és kérte a tagságot, hogy minél többen látogassák a héftőn és csütörtökön rendezett klubnapokat.

Az elnöklő Görgényi Miklós vezetőségi tag megemlékezett a beszámolási időszakban elhunyt Szin Józsefről, a megyei szervezet volt elnökéről, akinek érdemeit meleg szavakkal méltatta.

A felszólalók foglalkoztak az utaztatás kérdéseivel és a pontírás olvasás oktatásának továbbfejlesztésével. Több felszólaló jelentkezett

különböző szervező munkákra és Görgényi Miklós pedig a pontírás-olvasás oktatását vállalta. Elhangzottak az üdültetés fejlesztését szorgalmazó felszólalások és többen egyéni panaszukat mondták el.

A taggyűlés nagyon aktív volt. A hozzászólásokra dr. Szigeti György titkár és dr. Bódi István főtitkár válaszolt. A nagyszámu felszólalásból érezni lehetett a tagság bizalmát a vezetőség iránt.

Szemerédi István:

A budapesti és Pest-megyei szervezet taggyűlései

A körzeti csoportok felosztása alapján legnagyobb szervezetünk - a budapesti és Pest-megyei - három taggyűlést tartott. Az első 1976. október 29-én zajlott le.

Bálics Mária vezetőségi tag megnyitójában üdvözölte a megjelent tagokat és vendégeket. Szövetségünk székházának kulturtermében mintegy 80-100 fő jelent meg, hogy meghallgassa a vezetőség beszámolóját az egész évi munkáról.

Az elnöki megnyitó után került sor a rövid műsorra. Erhardtne, dr. Molnár Katalin mély átéléssel adta elő Simon István "Buchenwaldi rap-szódia" című versét. Kissné Barna Mária új oldaláról mutatkozott be, novellákat olvasott fel. Végül Ordasi Lajos tagtársunk népdalokat adott elő.

Dr. Vas Tibor elnök még a beszámoló előtt kért szót. A megrázó hangulatu költemény gondolatsorait folytatva, a buchenwaldi koncentrációs tábor borzalmairól emlékezett meg, a fasizmus embertelen kegyetlenségeit vázolta. Több fontos politikai kérdés mellett néhány mondatban foglalkozott az Országos Elnökség munkájával, a vakügy fejlődésével, kihangsúlyozta, hogy a szocialista társadalom teremtette meg a lehetőségeket ahhoz, hogy a vak ember élete egyre könnyebb, szebb, tartalmasabb legyen.

A vezetőség beszámolóját Pinviczky György titkár ismertette. A nagy gonddal felépített beszámoló mindenre kiterjedt, részletes tájékoztatást adott a megyei szervezetnél folyó munkáról. Elmondotta, hogy a megyei szervezetnek jelenleg 4.223 tagja van, ez év során 148 új tagot vettek fel, elhunyt 177, akik emlékének egy perces néma felállással adóztak. A magas taglétszámból 1.125 fő dolgozik. A titkár beszámolt a tanfolyamok munkájáról, kiemelte a programozó tanfolyam jelentőségét és őszintén szólt az elhelyezkedés nehézségeiről is. Örömmel állapította viszont meg, hogy más területeken a munkába helyezés lényegesen könnyebben ment.

A továbbiakban kiemelte, hogy a függetlenített kulturfelelős irányításával szép eredményeket értünk el, sok nagyszerű szereplése volt Budapesten a Homérosz énekkarnak /vidéken is/, a zenekarnak és örvendetes, hogy az együttesek létszáma megfelelő mértékben nőtt. - Ujjászerveződött a Homérosz Irodalmi Kör és jól működik a "Pasztorek Mihály" Irodalmi Színpad. A megyei szervezetnél folyó kulturális tevékenységben mintegy 120 lelkes társadalmi aktivista vesz részt. Beszolt a titkár a Wesselényi Sportkör propagandisztikus jelentőségéről, kiemelendő eredményeiről, sikereiről. Nem közömbös számunkra, hogy az I. sakkcsapatunk a Budapest I. osztályu bajnokság élvonalában szerepelt, a levelező sakkozók hosszú, fáradságos küzdelmeinek is megvolt az értelme, hiszen a mi csapatunk lett az olimpiai bajnok. A titkár megragadta az alkalmat, hogy felhívja a figyelmet a sportolás jelentőségére és ezuton is felkérte a fiatalokat a sportkör szakosztályaiban való közreműködésre.

A Szövetségben folyó hivatali munkákkal kapcsolatban említést tett a nehézségekről, a személyi változások okozta gondokról. Hangsúlyozta azonban, hogy a megyei szervezés a munka ennek ellenére folyamatos volt. A megyei és fővárosi tanácsok szociálpolitikai csoportjaival a kapcsolatok jók. Szólt a titkár a feladatokról. Tervezi a vezetőség a szociális bizottság újjászervezését, mert fokozni kívánja a családla-

togatásokat és a tagszervezést. Tovább folyik a körzetesítés munkája is. Az egy óra hosszát tartó beszámoló végén a titkár megköszönte az aktivisták lelkes, jó munkáját és kérte, hogy a jövőben is legyenek segítségére megyei szervezetünk vezetőségének, munkájukkal járuljanak hozzá, hogy még szebb, még gazdagabb eredményekről számolhassunk be.

A beszámolót vita követte. A hozzászólók általában közérdekű témákkal foglalkoztak. Első hozzászólóként Solt János tanár, az Országos Elnökség azóta elhunyt tagja, az elemi rehabilitáció fontosságáról, a sürgős megoldás szükségességéről beszélt. /Elmondhatjuk, hogy Solt János tanár szinte életének utolsó percéig a vakügy lelkes harcosa volt, emléket kegyelettel megőrizzük./

Többen hozzászólta a hangos-könyvtár és a stúdió munkájához. Kifogásolták a katalógus hiányát és a felvételek minőségét. Szigeti Sándor több közérdekű témával foglalkozott, így a vakügyi segédeszközök körének támogatását szorgalmazta, üdültetési lehetőségek szélesítését javasolta, vagy üdülőbővítéssel, vagy más üdülőkhöz való beutalással.

A hozzászólásokra részben e sorok írója, részben pedig a titkár adta meg a válaszokat.

A taggyűlés Bálizs Mária elnök zárszavaival ért véget.

Az október 30-i taggyűlésen Egey Margit vezetőségi tag elnökkölt. Igen sokan érkeztek a megyéből erre a taggyűlésre. Kb. 160 tag jelent meg. A beszámolót itt is műsor előzte meg. A titkár által előadott beszámoló az előző taggyűlésen elhangzottakkal azonos volt, melyet vita követett. A vitában tizenhárom hozzászólás hangzott el.

Kiss János - Gödöllőről - kiemésztette a beszámolót és tájékoztatta a tagságot a gödöllői körzetben folyó munkáról.

A hozzászólásokra Pinviczky György titkár adta meg a válaszokat.

Az október 31-i taggyűlés is hasonlóképpen zajlott le. Solymos Dezső vezetőségi tag elnökkölt. Kétszáz sorstárs jött el, hogy meghallgassa a beszámolót. A vita során huszan szólaltak fel. Ezek közül kiemeljük Horváth József hozzászólását, aki a sportkör tevékenységével foglalkozott és kérte, hogy a versenyek lebonyolításához a higiéniai feltételeket biztosítsák. Birálta a hangos-könyvtár és a stúdió munkáját. Javasolta, hogy vonjanak be társadalmi munkásokat és csak jó, minőségileg kifogástalan kazettás műveket adjanak ki az olvasóknak.

Felszólalt dr. Bódi István főtitkár és e sorok írója, mint a megyei szervezet instruktora is. Mindketten értékelték a legnagyobb megyei szervezet munkáját, megköszönték a vezetőségnek, a társadalmi aktivistáknak a vakügy érdekében kifejtett tevékenységüket.

Mindhárom taggyűlés jó hangulatban zajlott le.

- . -

Horváth Ferenc:

A Vas megyei Vegyesipari Vállalat eredményei
a IV. ötéves tervben.

Vállalatunk a V.V.V. a IV. ötéves terv időszakában jelentős fejlődésen ment keresztül. Évről évre eredményesebben tevékenykedett, ami megmutatkozik a termelékenységi és a fejlesztési feladatok megoldásában. Vegyesipari jellegénél fogva különböző ipari termékek előállításával foglalkozott. Fő profilját jelenleg is a kefe- és seprűgyártás határozza meg. Ezen a vonalon elsősorban fogyasztási cikkek gyárt. Tevékenységi köréhez tartozik még különböző papir- és vasipari termékek gyártása is.

Kefe- és seprűgyártáshoz elsősorban sorstársakat foglalkoztatunk, és ezért vállalatunknak céljellege van. Dotációink mértéke 9 %-os volt.

Az 1971-75-ös években a kefe- és seprűgyártás aránya az összes alaptevékenységhez viszonyítva csökkenő tendenciát mutat, az alábbiak szerint:

1970.	80,9 %
1974.	71,4 %
1975.	68,2 %

Vállalatunk évenkénti termelési feladatának összeállításánál - a lehetőségekhez mérten - a gazdaságos vasipari és papíripari termékek gyártásának bővítését és a gazdaságtalan kefetermelés csökkentését irányozta elő.

A beszámolási időszakban piaci kapcsolataink bővültek. Pl. a PIÉRT kereskedelmi vállalat részére adóma lemezek gyártását vezettük be. Gyártunk még vasipari termékek közül öntődei magtámaszt, asztalsarok-merevítőt, ülésrögzítő vasalásokat, peremesanyákat stb. Ha hajtút vásárolnak női olvasóink, gondoljanak arra, hogy azok is a mi termékeink.

Gyártmányaink minősége ellen ritkán merült fel kifogás. Szórványosan előfordult rendeléshiány. Anyaghiány is előfordult. Pl. egy alkalommal a cirokkalász-termés csökkenése miatt szállítónk igényünket nem tudta kielégíteni. Ezért átmenetileg műcirokból gyártottuk a seprűket.

Vállalatunk termelése a IV. ötéves tervben az alábbiak szerint alakult:

a./ A tevékenység alakulása

Termelési érték:

1970.	26.394 Ft
1974.	35.652 "
1975.	38.157 "

A fenti táblázatból lakossági szolgáltatás /ezer forintban/:

1970.	32
1974.	68
1975.	89 /248.1 százalék/

Egy foglalkoztatottra jutó termelési érték:

1970.	79.500 Ft
1974.	104.246 "
1975.	113.901 "

Fontosabb termékeink:

Kefe:

1970.	1,262.868 db
1974.	1,150.368 "
1975.	1,147.536 "

Seprii:

1970.	381.347 db
1974.	407.053 "
1975.	378.987 " /99,4 %/

Irományfedél:

1970.	228.340 db
1974.	684.270 " " "
1975.	630.990 " , 276,3%/

Öntődei magtámasz:

1970.	6,199.520 db	
1974.	5,461.570 "	
1975.	7,150.778 "	/115,3%/

Fontosabb beruházásaink:

Beruházási tevékenységünk csekély fejlesztési alapunk következtében nem nevezhető túl jelentősnek.

Főleg vasipari gépeket /pl. csucesztergagép/, papiripari gépeket /kézi lemezvágó olló/ ruháztunk be.

Kefeüzemünk részére 10 db pamatadagolót vásároltunk. Beruházásaink egy része vásárlásból ered. Más részét karbantartóink maguk állították elő. Papirüzemünkben saját rezsis beruházással új csarnokot építettünk. Gyakorlatilag az épület felhuzását egyetlen kőművesünk végezte el. Az idei évben a Szociális Intézetek Központja ellenérték nélkül, vállalatunk kezelésébe adott egy épületrészt és hozzá területet. A műemlék épületet ugyancsak kőművesünk alakította át kefeüzemmé. Ebben már szociális létesítmények is vannak. Amennyiben - jövőbeni építkezéseink eredményeként - ez az épület magva lesz egy új, modern üzemnek, úgy sors-társaink a cserével jól járnak.

b./ Jövedelmezőség, hatékonyság

Az 1975-ös év után vállalatunk mérleg szerinti nyeresége 5,381.000.- Ft volt. Ebből a dotáció 3,442.000.- Ft, amely a vállalati nyereségnek 63,97%-át teszi ki. Bár mérleg szerinti nyereségünk 1970-hez viszonyítva 176,6 %-ra emelkedett, dolgozóink 1976-ban mégis kevesebb nyereségrészesedést kaptak, mint 1975-ben. Kb. 21 napot. Ennek oka egyrészt a magas bérfejlesztési adó volt, másrészt kedvezőtlenül hatott a kifizethető nyereség alakulására a cirokkalás minőségi romlása is.

c./ A személyi jövedelmek alakulása

IV. ötéves tervünkben 13 %-os bérfejlesztést irányoztunk elő. Ennek megfelelően a munkás átlagkereset növekedése 13,7 %, az alkalmazotti átlagkereseté pedig 12 %. A végrehajtott bérfejlesztés alapján a bérszínvonal: 1970-es évi 18.934 Ft-ról 1975-re 24.196 Ft-ra alakult.

Tehát a ténylegesen végrehajtott bérfejlesztés a tervezettnél jóval magasabb lett: 27,8 %.

Létszámgazdálkodásunk is kedvezően alakult az elmúlt ötéves terv során is. 1975-ben a munkáslétszám az 1974. évi bázishoz viszonyítva 96,2 %-ra, alkalmazotti létszám 95,7 %-ra változott. Megjegyezzük, hogy kefe- és seprőüzemünkben 1975-ben 24 vak rokkantsági nyugdíjast foglalkoztattunk határozatlan időre szóló munkaszerződéssel.

d./ Munkaverseny

Kedvező eredményeink elérését nagyban segítette a dolgozók körében kibontakozott munkaverseny. Pártunk IV. Kongresszusa és a felszabadulásunk tiszteletére szervezett munkaverseny szinte valamennyi dolgozónkat jobb eredmények elérésére sarkallta. 1975-ben már 10 szocialista brigád versenyzett. A brigádtagok nemcsak a munkában jártak élen, hanem a tanulásban és egymás segítésében is. A munkaverseny-brigádmozgalom kedvezően hatott a munkafegyelem alakulására. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy az idei évben szigorú intézkedéseket hoztunk a munkafegyelem további megjavítása érdekében.

e./ Vállalati légkör

Helyhiány miatt csak néhány mondat erejéig foglalkozhatunk szociális-, kulturális- és sport-tevékenységünkkel. A vállalat vezetősége és szakszervezeti bizottsága számos szociális intézkedéssel segíti dolgozóinkat. Évi 30.000, összesen 150.000 Ft-ot tartalékolunk részesedési alapunkból dolgozóink lakásgondjai megoldásának segítésére. Ezek az öt-

tízezer forintos kölcsönök is hozzájárultak ahhoz, hogy sorstársaink lakásproblémái nagyrészt megoldottak Szombathelyen. Szakszervezeti Bizottságunk 600-1.000 Ft-tal támogatta évenként egy alkalommal nagycsaládos dolgozóinkat. Gyermekgondozási szabadságon lévő anyák minden esetben megkapták - tizenharmadik fizetésként - az évi 600 Ft-ot. Lehetne még sorolni azokat a nő- és ifjúságpolitikai intézkedéseket, melyekkel az anyák és fiataljaink helyzetét igyekeztünk megkönnyíteni.

Sportkörünkben négy szakosztály keretében sportoltak dolgozóink eredményesen. Sorstársaink nagy része tovább képezte magát, jól működő szemináriumok keretében. Örvendetes, hogy újra vannak általános iskolát végző dolgozóink.

Mindent egybevetve úgy érezzük, hogy eredményes, jó munkát végeztek a IV. ötéves terv időszakában sorstársaink. Így V. ötéves tervünket jó alapokról kezdhettük el.

Minden egyes dolgozónk jó munkáját megköszönve, az elkövetkező időszakra erőt, egészséget és eredményes munkát kívánunk.

- . -

Szemerédi István:

Megnyilt Csepelen a Vakvezető Kutya kiképző Iskola

Ünnepélyes keretek között nyitották meg 1976. november 2-án Csepelen, a Dunadűlő soron kialakított és felépített Vakvezető Kutya kiképző Iskolát. Az ünnepséget a XI. ker. KISZ Bizottság rendezte. A kerület fiataljai az iskola elkészítésével teljesítették szocialista szerződésben vállalt kötelezettségüket. Ünnepi beszédet a kerületi KISZ Bizottság titkára mondott, aki hangsúlyozta, hogy az új létesítmény társadalmi összefogásból, mintegy 80.000 társadalmi munkóra eredményeként jött létre. A fiatalok nagy lelkesedéssel végezték a nehéz fizikai munkát, nem törődve az időjárás viszontagságaival, mert ismerték a nemes célt, tudták, hogy munkájuk nyomán egy olyan iskola létesül, amelyben a vakvezető kutya kiképzése folytán a vak emberek komoly segítséghez juthatnak. E nemes cél nagyon sok embert mozgósított. Ennek köszönhető, hogy a munka befejeződött, az iskola átadható, betöltheti rendeltetését.

A KISZ kerületi Bizottságának titkára az ünnepi beszéd végeztével átadta az iskolát a Szociális Intézetek Központja igazgatójának, dr. Poór Sándor elvtársnak, aki a kulcsot meleg, köszönő szavakkal vette át. Ezután a titkár elvtárs kitüntetésekkel adta át a társadalmi munkában résztvevő vállalatok és KISZ-szervezetek képviselőinek.

Ritnovszky János, a Vakok és Csökkentlátók Szövetségének tagja, megköszönte a társadalmi munkában résztvevő vállalatok, KISZ-szervezetek áldozatos munkáját. Felidézte az építkezés emlékeit, hiszen ő maga is igen sokat dolgozott az iskola elkészítéséért.

Az ünnepi aktus után bemutatóra került sor, a résztvevők láthatták, tapasztalhatták, hogy az ember legrégebb, leghűségesebb barátja, a kutya milyen sok mindenre megtanítható, milyen nagy segítséget nyújthat a vak ember számára a biztonságos közlekedésben. Az iskola 1,8 hektáros területen fekszik, Európában egyedülálló. A valóságban létező közlekedési akadályok, hidak, árkok, sorompók mind megtalálhatók az iskola területén. A működő jelzőlámpák, a felszerelt hangos berendezések segítik az oktatók munkáját.

A bemutatón 15 sorstársunk vett részt, akikkel néhány szót váltottunk. Egyöntetű véleményük az volt, hogy nagy szükség van az iskolára, biztonságosabb közlekedésük érdekében. Megszokták és nagyon szeretik kutyáikat és azt tapasztalták, hogy rövid idő alatt, szakszerű oktatással szép eredményeket lehet elérni.

Szövetségünk nevében is köszönetet mondunk a szép létesítményért, a társadalmi összefogásért, a XI. ker. KISZ Bizottságnak, a kerület fiataljainak, mindazoknak, akik valamilyen részt vállaltak az iskola felépítésében. Reméljük, hogy 1977. január elsejétől elkezdődik a folyamatos kiképzés.

- . -

Belépés egy új világba sorstársi segítséggel.

Nyílt levél a Szerkesztőséghez.

Tisztelt Szerkesztőség!

Mint hivatásos tiszt, - honvéd alezredes - 25 éves katonai szolgálat után 1975. januárjában mindkét szememre megvakultam.

Ezután, mint ember rendkívüli helyzetbe kerültem s úgy éreztem, számomra elveszett minden. Volt parancsnokaim és munkatársaim minden segítséget megadtak.

Állapotomat figyelembe véve, egy olyan utat kellett keresnem, hogy lépést tudjak tartani az eddig tanultakkal, illetve tovább tudjak tevékenykedni a társadalom hasznára.

Hosszabb töprengés után személyesen felkerestem dr. Bódi István főtitkár elvtársat, aki számomra a vártnál is szívélyesebb elvtársiassággal fogadott. Elmondta mindazokat a Szövetség-adta lehetőségeket, amelyek elősegítik további tanulásomat és kulturális fejlődésemet. A főtitkár elvtárs szavai újra lelket öntöttek belém, azt éreztem, hogy újra megtaláltam önmagamot.

A javaslat alapján 1976 februárjában Gál Imre tanár vezetésével megkezdtem a Braille írás-olvasás tanulását.

Őszintén megvallom, nagyon féltem, hiszen - számomra ismeretlen anyagot kellett elsajátítanom.

Kellemben csalódtam az első óra után, mint egy kezdő kisdiák, nagy lelkesedéssel és vidáman mentem haza. A továbbiakban nagy szeretettel jártam el az órákra. Egyetlen napot sem hiányozva fejeztem be a Braille-tanfolyamot, ahol az alapokat elsajátítottam. Kedves és nagyon aktív tanáromnak köszönhetem azt, aki oly nagy odaadással és lelkesedéssel oktatott és nevelt, kudarcaim esetén vigasztalt. Ugy érzem, hogy közöttünk nemcsak tanári és tanítványi kapcsolat alakult ki, hanem ennél sokkal több; én ezt úgy nevezem, hogy elvtársi, baráti és sorstársi.

Ezek az elvtársak nemcsak velem voltak ilyen segítőkészek, hanem a hozzájuk segítségért forduló valamennyi tanfolyamtagammal is. Az elvtársak nemcsak hogy megértették az MSZMP. Központi Bizottsága 1967. évi, valamint a Kormány 1001/68-as számú káderpolitikájáról szóló határozatát, de a gyakorlatban alkalmazni is tudják.

Ezt bizonyították azzal, hogy hivatali kötelezettségeiken túl, sok pluszt adnak a sorstársaknak, ezzel és a többi cselekedetükkel megfelelnek a Párt határozatában előírt hármas követelménynek: a Párt politikájával való egyetértés, vezetőkészség és szakmai felkészültség.

Ugy érzem, hogy ezt az áldozatkész munkát köszönni lehet, de elfelejteni soha.

Tisztelettel:

Kiss Sándor nyugállományu
alezredes

- . -

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat

Dr. Kovács Miklós: Fontos figyelmeztetés az új Társadalom-
biztosítási jogszabály nyomán.

Felhívjuk t. Olvasóink szíves figyelmét arra, hogy a 17/1975. MT. számú rendelet 333.§. rendelkezése szerint azok a nyugdíjasok, akiknek öregségi, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíját az 1951. évi 30.sz. tvr., az 1954. évi 28. sz. tvr., illetve az 1958. évi 40. sz. tvr. alapján állapították meg, a nyugdíj megállapítása után 1975. június 30-ig bezárólag szerzett újabb szolgálati idejük alapján nyugdíjkiegészítés csak 1976. december 31-ig állapítható meg, ezt követően nyugdíjkiegészítés megállapítására nincs lehetőség.

Fentiekre figyelemmel mindazok, akiknek nyugellátása 1952. január 1. és 1975. június 30. napja között került megállapításra és a nyugdíj megállapítást követően munkaviszonyban /biztosítási jogviszonyban/ állottak, nyugdíjkiegészítés iránti kérelmüket mielőbb, de legkésőbb f.év december 31-ig nyújtsák be az állandó lakóhelyük szerint illetékes Társadalombiztosítási Igazgatósághoz /Kirendeltséghez/. A kérelem benyújtásánál a pontos személyi adatokon felül a nyugdíj megállapító határozat ügyiratszámát is közölni kell, egvidejűleg az újabban szerzett szolgálati időre vonatkozó okirat /munkakönyv, biztosítási igazolvány stb./ csatolandó.

Tájékoztatásul közöljük, hogy az 1951. évi 30. sz. tvr., valamint az 1954. évi 28. sz. tvr. alapján megállapított nyugdíjak esetében a nyugdíj megállapítás után munkaviszonyban /biztosítási jogviszonyban/ eltöltött idő akkor is újabban szerzett szolgálati időnek minősül, ha a munkaviszony /biztosítási jogviszony/ tartama alatt a nyugdíj folyósítása nem szünetelt.

Ezek: a 121-, 221-, 231- vezérszámú törzsszámon folyósított nyugellátások. Meg kell jegyezni, hogy az 1951. évi 30. sz. tvr. alapján megállapított nyugellátáshoz nyugdíjkiegészítés csak egy ízben kérhető, tehát ilyen irányú kérelmet csak azok a nyugdíjasok nyújtsanak be, akik eddig nyugdíjkiegészítést még nem kértek.

Az 1958. évi 40. sz. tvr. alapján megállapított öregségi nyugdíjban részesülők esetében csak az a munkaviszonyban /biztosítási jogviszonyban/ eltöltött idő minősül újabban szerzett szolgálati időnek, amelynek tartama alatt a nyugdíj folyósítása szünetelt. Ebből a szempontból közömbös, hogy a nyugdíj szüneteltetése a nyugdíjas kérelmére, vagy jogszabálynál fogva hivatalból történt.

Az 1958. évi 40. sz. tvr. alapján megállapított rokkantsági nyugdíjban részesülők esetében olyan munkaviszonyban /biztosítási jogviszonyban/ eltöltött időt lehet újabb szolgálati időnek tekinteni, amelynek tartama alatt a nyugdíjat egyharmad összegre korlátozva folyósították, baleseti, rokkantsági nyugdíjas esetében pedig azt az időt, amelynek tartama alatt a nyugdíjat fele összegére korlátozva folyósították.

A fentiekhez hozzá kell fűzni, hogy az említett nyugdíjasok 1975. július 1. napja után nyugdíjfolyósítás szüneteltetése mellett szerzett újabb szolgálati idejük utólagos érvényesítésére időbeli korlátozás nincsen.

A közleményben foglaltak szerint nyugdíjkiegészítés 1976. december 31-ig munkaviszony /biztosítási jogviszony/ fennállása alatt is kérhető.

Dr. Domonkos János: "Életemről - munkámról"

Valóravált tervek: beteljesült életut.

Bemutatjuk Bori János nyomdászt.

Életét mélységes humánus szövi át. Nyomdász- közelebbről- lemez-
író szakmunkás. Most megy nyugdíjba. Munkás-életművéért, becsületes
helytállásáért kormánykitüntetéset kapott 1975-ben: a Munka Érdemrend
bronzfokozatát.

1911-ben, agrárproletár családban született a Pest-megyei Abonyban.
Édesanyja hét gyermeket nevelt fel. Apja napszámos volt. Nyaranta részes-
arató. Munkájáért terményt - búzát, kukoricát - kapott. Így tartotta el
népes családját. Résztvett az I. világháboruban. 1914-ben kellett bevo-
nulnia. Tizenötben esett orosz fogságba. Taskent, Szamarkand a hadifog-
ságban töltött évek színterei. Gyakran kínozta malária. Betegen tért ha-
za övéi közé 1921-ben. Felgyógyult. Folytatta a földművelő munkát. Pa-
rasztgazdánál kapált, kaszált.

Bori János két éves korában vakult meg. Fogai kifejlődésekor lépett
fel az igen erős láz és a szemidegsorvadás.

Édesanyja megvárta, míg apja hazatér a hosszú hadifogságból. Csak
akkor iratták be a budapesti Vakok Iskolájába és Nevelőotthonába. 1921-
től 1929-ig végezte iskoláit. Nagyon szeretett tanulni. A vakság nem
bántotta, nem keserítette el. Sokat játszott a vele egykoru látó gyere-
kekkel is. Hitte, hogy aki gyerekkorában veszti el látását, könnyebben
viseli el a nehézségeket. Beleilleszkedett ebbe az állapotába s már is-
kolás korában eljegyezte magát jövőbeli szakmájával. Szerette a fizikát,
a magyar irodalmat és a nyelvtant. Nyelvünk lenyűgözően szép hangzása
ragadta meg. Olyan mesterségre vágyott, melynek segítségével írni tudja
a szép magyar nyelv szavait. Vágya később teljesült is. Tervei valóra-
váltásáig azonban még hosszú ut állt előtte.

Az intézetben a kosárfonás és zongorahangolás ismereteit is sike-
rült elsajátítani. A kosárfonáshoz nem volt kedve. A zongorahangolás-
hoz annál inkább. A megélhetésnél mégsem vehette számba, mert szüleivel
együtt messze laktak a várostól.

Az iskola után mégis Szegeden, az ipari foglalkoztatóban lett kosár-
fonó. Azonban az illetékes megye nem küldte érte a havi 48.- pengőt
sem, ezért az intézet visszaküldte őt szüleihez. Így tíz évet majdnem
teljes tétlenségben töltött a családi otthonban. Egy nagyon kevés jöve-
delmet azért hozott a házhoz, hogy felesbe kosarat font és detektoros
rádiókat készített, javított. 1939-ben mégis egy másik foglalkoztatóba me-
hetett Miskolcra. Ez is balszerencsésen sikerült. Egy évet sem töltött
ott. Bori János ezeket az egykori foglalkoztatókat, "minden vágyak, re-
mények temetőjének" nevezi, sokan mégis egy életre szólóan ott maradtak,
ott dolgoztak. De neki más tervei, vágyai, szándékai voltak.

Miskolcra elkerülve fordulat következett be életében. Fülébe ju-
tott, hogy tervezik a vakok nyomdájának bővítését. 1941-ben oda is ke-
rült Balkai Géza mellé. Tanítómestere bevezette a szakma rejtelseibe.
Lakás és állást kapott Budapesten, a Vakokat Gyámolító Országos Egyesü-
letnél /Hermina ut - ma Május 1. ut 7. alatt/. A nyomda is hozzá tarto-
zott. Alkalmazottjuk lett. Régi vágyai beteljesülését látta a nyomdai
munkakörben. Anyagilag azonban olyan rosszul dotálták, hogy két év el-
teltevel bánatosan, de más elhelyezést kért. Így került a vas- és fém-
munkáló tömegcikkgyártó üzembe, ahol a felszabadulásig dolgozott.
Prémiumát végzett, egyebek között kerékpár-csomagtartókat, jegylyukas-
tatókat, játékszereket állítottak elő kezdetben.

A szörnyű háborus események, az infláció, a keserves jegyrendszer
időszakát ismét szüleihez visszatérve töltötte. Időnként azonban fel-
hívták Pestre a nagyobb fizikai erőt kívánó nyomdai munkákhoz. A "Vakok
Világa" folyóirat készítéséhez a lemezeket leányok irták meg, de a ki-
nyomtatás műveletéhez hatalmas fizikai erő kellett, az un. Guttenberg

présgépnél. E havonkénti munkaalkalmakra szívesen jelentkezett, mert így a pénzkereset mellett mindig 3-4 napra bekapcsolódhatott a sorstársak szerető közösségébe.

Bori János jól végzett munkájával kiérdemelte véglegesítését 1949. októberében. Azóta folyamatosan - 27 éven keresztül - nyugdíjazásáig kedvvel, lelkesedéssel látta el feladatát a nyomdában. Az adott neki kedvet, hogy érezte, munkájával a sorstársak nagy közösségét szolgálja. Megnyugtató érzés volt számára, hogy bucsut mondhatott a korábbi hosszú tétlen napoknak, amelyekből a felszabadulás utáni új élet kimozdította.

1952-ben feleségül vette Nahbold Erzsébet sorstársunkat, aki máig is telefonközpont-kezelő. Választása szerencsés volt, mert a legnagyobb megértésben, boldogságban élnek. Felesége a legjobb élettárs, a leghüségesebb gondviselő. János nevű fiuk 1954-ben született, mestersége szakács. Ma már két unoka is van a családban, egy három és fél éves kislány és egy két és fél éves kisfiú. Sok örömeik telik fiukban, menyükben és szép unokáikban.

Bori János kedvenc időtöltései közé tartozik az elektrotechnika, a rádiótechnika. Mindig szenvedélyes rádióhallgató volt. Az 1930-40-es esztendőkhöz, amikor még Zakariás János vezette a Rádióamatőrök Postáját, jutott még közelebb a rádiózás titkaihoz. Van egy pontírásban kiadott könyv "Mi a rádió?" címmel, ebből is sokat merített. Többek között barkácsolt olyan fejhallgató mágnesezőt, mellyel a fejhallgatót legyen-gült mágnesét erősítette meg. Szerkesztett demagnetizáló készüléket, melyet a nyomdai munkánál hasznosított, ha a gép pontozója bemágneseződött; összeállított olyan tranzisztoros hangjeladót, melyet korábban a morze tanuláshoz használhattak. Nem fog ki rajta otthon, ha rossz a villany, a zár, a vízcsap, de nem ismeretlen számára a nagyon vékony huzalokkal való tekerceselés sem. E mellett sok művet olvas a "hangos könyvtár"-ból, saját hanglemeztára napról-napra gyarapodik, de a rádió és a tévé műsorát is rendszeresen hallgatja.

Bori János nyomdászként szinte megszámlálhatatlan mennyiségű "Vakok Világá"-t, rádió műsort, "Zenei értesítő"-t, "Irodalmi értesítő"-t, szépirodalmi- és szakkönyvet s egyéb nyomtatványt készített. Mennyi, de mennyi lemezt irt meg 27 év alatt.

Pedálos lemezíró géppel dolgozott. Egy tempót elérve, már sebesebbre nem fokozhatta az iramot, mert a gép gyorsabban nem tudja szabályosan "kijátszani" magát. Szakmájához tartozik, hogy kitűnően ismeri a Braille-írást. Munka közben jobb kezével ír és kezel hat billentyűt: ötöt az ujjjaival, s a hatodikat a csuklójával. Bal kezével olvasva kíséri a lemezen megjelenő betűket. Korrekcióra van egy ún. pontkiütő, a felesleges pontok eltávolítására. A hiányzó pontot pedig a géppel üti be. Ez a pedálos gép magyar gyártmány. - Érdekes a megírt lemezekkel való nyomtatás is.

A lágyított acéllemezt a gépbe félbe hajtva teszik be. Minthogy ketté van hajtva, egyszerre két lemezre irnak. Ez mindkét oldalánál így történik. Így érhető el az, hogy a lemez minden pontjának képződik egy negatívja, amibe a nyomtatáskor a papírt belenyomjuk. Így a papír a lemeznek teljesen hű mását kapja majd a kinyomtatáskor.

Íráskor - természetesen - keretbe van fogva az acéllemez.

Amikor kész a lemez, akkor a nyomdagépbe is két lemezt helyeznek egymás mellé és a betett papírv egyik lapja az egyik lemezbe, a másik lapja a másik lemezbe kerül.

A nyomdagép karjának meghúzásakor a lemezek összecsucskódnak s egy megfelelő keménységű gumilap a lemez alatt is, fölött is biztosítja a lemezek pontjainak épségben maradását és a pontírásu nyomás e közben megtörténik. A nyomdagép ún. "kocsi"-ja kifelé jön. Ekkor a kész pontírásos papírvet kiveszik, a következőt, az üreset - nyomtatás céljából - a lemezek közé helyezik.

Bori János halkszavu, rokonszenvet keltő egyéniség, sok sorstársához füzi meleg barátság. Több levelezőpartnere van. Optimista életszemléletű, a családot és a társaságot szerető egyéniség.

Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat

VISSZELD A FEHÉR BÓTÓT!

Tapasztalatok, feladatok.

Az egyre növekvő forgalomban biztonságunk fenntartásához, fejlesztéséhez szükséges, hogy tapasztalatainkat kicseréljük. Ezt a célt úgy valósíthatjuk meg, ha azok a sorstársak, akik jó közlekedési tapasztalatokkal rendelkeznek, tanácsaikat lapunk hasábjain mindenki számára hozzáférhetővé tesszük. Több megyei szervezet taggyűlésén a hozzászólások között számos olyan gondot mondtak el sorstársaink, melyekre feltétlenül megoldást kell keresni. Példának említhetném, hogy az egyik Zala-megyei községben élő sorstárs panaszkodott, hogy a gyermekek gunyolják, mert fehér bottal közlekedik. Egy Baranya-megyei sorstárs pedig azt kérdezte, hogy a fehér bot milyen mértékben nyújthat használójának biztonságot.

Más a vakok közlekedésének lehetősége, módja a jól rendezett városokban, más a különböző településeken és ismét más kis falvainkban vagy tanyákon.

Jó lenne, ha minél több sorstárs írna tapasztalatáról, mert ez bizonyára nagy segítség lenne valamennyiünk számára. Egyik legfontosabb feladatunk, hogy közlekedésünk biztonságát megfelelő propaganda és iskolai oktatás is elősegítse.

Célszerű az is, hogy gondjainkat a nagyközönség elé tárjuk, abban a reményben, hogy a tömegkommunikáció eszközeit felhasználva és az illetékes szervek idevonatkozó intézkedéseire támaszkodva az eddiginél is biztonságosabban, nyugodtabban közlekedjünk, nemcsak kísérelve, hanem adott esetben egyedül is.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy milyen felbecsülhetetlen értéke van az önállóságnak, de az egyedül történő közlekedést csak olyan sorstárs vállalja, akinek megfelelő gyakorlata és önmérséklete van.

Nagyérdeklődéssel és szeretettel várjuk leveleiket, szövetségünk budapesti központja címére. A borítókra kérjük, írják rá: V.V. "Közlekedési rovat".

- . -

György Tamás: Technikai rovat

A Laser. III. rész.

Ismerkedjünk meg a mesterséges rubinnal. A rubin fontos ipari anyag. Műszerek, órák csapágjai mesterséges rubinból készülnek, rendkívül kemény, anyaga alumíniumoxid, amit durranógázban megolvasztanak. A rubin kristályában minden kétezredik alumínium atom helyén króm van, ez okozza a rubin szép piros színét, fényét. Ha a krómatomok számát növeljük, a rubin egyre sötétebb piros lesz. Ha egy anyag valamilyen szint kisértéke, tehát valamilyen színű, rögtön felmerül a kérdés: Miért ilyen vagy olyan színű az anyag. A rubin esetében vizsgáljuk meg a rubin szép piros fényét. A rubinra rásugárzott fehér fény /napfény/ a krómatomok elektronjait külső nagyobb energiatartalmú pályákra emeli, majd onnan visszaugorva az alapszintre zuhannak és közben vörösszínű fényt sugároznak ki, melynek meghatározott hullámhosszúsága van, ez 6943 angstrom /694 milliommód milliméter/.

Ha sikerül megvalósítani, hogy a külső elektronok ne maguktól egyenként - össze-vissza - hanem külső behatásra rendkívül rövid idő alatt ugorjanak vissza alapszintjükre, akkor a rubin fantasztikus fényerővel felvillan. Az első működő fénygenerátort /lasert/ az Egyesült Államok tudósainak sikerült létrehozni, Maiman vezetésével, a Hughes laboratórium teljes kutatógárdájának segítségével, 1960-ban.

A berendezés rendkívül egyszerű, vagy legalábbis annak tűnik. A rubinból pálcikákat, rudakat készítettek. Az idomok végét - nagy gonddal - rendkívül simára csiszolták, hogy a felületek párhuzamosak legyenek. A két véget be is ezüstözték, az egyiket vastagabban, a másikat vékonyabban. Mindjárt meglátjuk, hogy miért. Az így előkészített rudat, ha erős zöld fényrel megvilágítják, a következő folyamat játszódik le: a rubinban lévő krómatom, mely az alumíniumoxidot "szennyezte", gerjesztett állapotba kerül. A külső fényforrás a megvilágítás során annyi energiát táplál, ad be a króm atomjaiba, hogy ezzel majdnem mind gerjesztett állapotba kerülnek. Az elektronok külső pályára térnek, mondhatjuk úgy, hogy ugornak.

A gerjesztett atomok elektronjai kezdenek visszaugrani az alapszintre. Képzeljük el, hogy miközben kezdődik a visszaszökés, közben vörös fény keletkezik és ez a rud egyik irányába halad. A vörös fénynek az a tulajdonsága, hogyha gerjesztett atomba ütközik, azt kisüti, tehát fényenergia kibocsátására készített. A kisüti atomból a fény ugyanolyan irányba halad, mint amilyenből a kisüti fény sugár haladt. Így a rud tengelye irányában haladó vörös fény megerősödik és újabb krómatomok elektronjait készíti az alapszintre való visszaugrásra, ennek következtében a fény gerjesztése, erősödése láncreakcióként beindul. A fény a rud végén lévő ezüstözött felületnek /tükörnek/ ütközik és visszaverődik. Egyre több atomot süti ki. Ide-oda verődve a fény romahosan erősödve kilép a vékonyabb felületre ezüstözött síkból. Ilyenkor az egy négyzetcentiméterre eső energiája, a napfény hasonló területre sugárzott energiájánál milliószor erősebb. Ezt a következő részben megtárgyaljuk és arról is szó lesz, hogy mi mindenre lehet használni ezt a felfedezést.

- . -

Dr. Domonkos János: Kulturális életünk hírei

Az 1976. évi szavalóverseny eredményhirdetése

Az utóbbi esztendő legmagasabb színvonalu szavalóversenyére került sor 1976. október 31-én, vasárnap délelőtt szövetségünk budapesti székházában. Az ország különböző helységeiből 14 versenyző "állt rajthoz". Nem annyira az indulók száma, mint inkább a költemények színvonalas előadásmódja jelentett előrelépést. Nem volt könnyű a zsüri dolga, amikor a sok jó szavaló közül kellett kiválasztania a három legjobbat.

A megadott József Attila, Váczi Mihály- és Petőfi Sándor - versek mellett, a szabadon választottak közt felcsendültek még Szabó Lőrinc, Simon István, Csokonai Vitéz Mihály, Radnóti Miklós, Baranyi Ferenc, Benjámín László költeményei. Amikor a zsüri elnöke kihirdette a verseny végeredményét, nemcsak a győztesek, hanem minden résztvevő vastapsot kapott a közönségtől. A zsüri elnöke külön szóbeli dicséretben részesítette kiemelkedő szerepléséért Lakatos Györgyöt, Bessenyei Ferencet, Kovács Jánosnét és Molnár Ferencnét.

A zsüri elnöke: Fenyő Aladár színművész; tagjai: Egressy István rádió- és tévé bemondó és Zsolnai Tamás előadóművész voltak.

A verseny helyezettjei:

1. Dr. Molnár Katalin	/450.- Ft/	Budapest
2. Vass Klára	/300.- " /	Budapest
3. Milos Ferenc	/250.- " /	Oros

Gratulálunk a nyerteseknek.

...

Az 1976. évi irodalmi pályázat eredményei.

Az idei irodalmi pályázatra szép számmal érkeztek be pályaművek. A bíráló bizottságba felkértük Rácz Lillát, az Irodalmi Értesítő szerkesztőjét, Bárdosi Németh János Pécszett élő író-irodalomkritikust és Ruffy Pétert, a Magyar Nemzet szerkesztőjét. A legjelentősebb pályaművekkel kapcsolatosan le is irták véleményüket, melyeket az Irodalmi Értesítőben közléstünk és ugyanitt egymás után közölni fogjuk a legkiválóbb pályaműveket.

Eredmények:

1. "Lapaj, az antikrisztus"	Tóth Endre, Budapest	/700.- Ft/
2. "Riport helyett."	Varga Katalin, Budapest	/600.- " /
3. "Dia."	Király Margit, Budapest	/300.- " /
3. "Tündérekastély."	Szonda Klára, Debrecen	/300.- " /
4. "Prológ."	Zeisler Elemér, Budapest	/200.- " /

A díjnyerteseken kívül a bíráló bizottság elismerését és dicséretét érdemelték ki:

"A fiu" c. művével	Seres Gyula, Budapest;
"Másfél év után" c. művével	Oláh János, Budapest,
"Százhuszonhét mondat" c. "	Szép Zoltán, Budapest.

...

Szemerédi István:

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 59. évfordulóját Szövetségünk székházának kulturtermében méltóképpen ünnepeltük meg.

A magyar és a szovjet Himnusz elhangzása után dr. Bódi István főtisztartartott ünnepi beszédet. A műsorban a KISZ Központi Művészegyettes Irodalmi Színpada szerepelt nagy sikerrel. Az ünnepi alkalomhoz méltó, szép költeményeket hallottunk kitűnő tolmácsolásban. Közreműködött a Badda Barnen Általános Iskola énekkara, mozgalmi dalok előadásával. Az énekkart Cseszka Edith tanárnő vezette. Az Irodalmi Színpad vezetője pedig Dévényi Róbert volt.

...

Lak István:

Társasutazás Csehszlovákiába

Szövetségünk Budapesti és Pest-megyei szervezete egynapos társasutazást szervezett Csehszlovákiába, szeptember 29-én. Idegenvezetőnk dr. Domonkos János, szövetségünk kulturosa volt. Utunk során a látnivalókról, nevezetességekről nagyon jó ismertetést tartott.

Parassapusztánál léptük át hazánk határát. Ipolyság térségében érkezünk csehszlovák területre. A nyolcezer lakosu Ipolyság jelentős határmenti városka, Szlovákia egyik "déli kapuja". Itt rendezik meg évente a "Honti Napokat", melynek során különböző nemzetiségi népi együttesek mutatják be dalaikat, táncaikat. Korpona városkán keresztül haladtunk észak felé. Tíz óra körül megérkeztünk a Garam folyó menti Zólyom városába. Itt egyórás szabad program volt.

A 30 ezer lakosu város Szlovákia egyik vasuti csomópontja, legjelentősebb üzeme a Faipari Vállalat. Zólyomban főiskola és állandó színház is működik. A város gazdag történelmi multtal rendelkezik, híres műemlék épületei: a Vár, a Szent Erzsébet templom és a Városháza. A városnéző séta után elmentünk a nagyon szépen rendbehozott Várba, melyet még Nagy Lajos király kezdett építtetni, ő is és többen a magyar királyok közül gyakran fordultak meg e helyen. Sorrajártuk a Vár muzeumának berendezett termeit, amelyekben híres festmények, szobrok láthatók, ezenkívül erdészeti és néprajzi kiállítás is van itt. A tárlókban

lévő gazdag gyűjteményt a muzeum egyik dolgozója magyar nyelven ismertette. A Vár legnagyobb terme a volt királyi fogadóterem, amelyben ma hangversenyeket rendeznek. Ebben a várban született Balassi Bálint költőnk.

Ezután elindultunk Besztercebánya felé. A Garam völgyében félórai utazás után megérkeztünk a városba. A szép környezetben fekvő régi Besztercebányának ma 50 ezer lakosa van, és Közép-Szlovákia központja. 1944. augusztus 29-én ebben a városban robbant ki a Szlovák Nemzeti Felkelés a fasiszták ellen. A bátor harcosok emlékét kegyelettel őrzik a város. A régi Városháza épületében rendezték be Európa egyik legnagyobb munkásmozgalmi muzeumát. Végignéztük a termekben látható tárgyakat; fegyvereket, ruhákat, a felkelés eszközeit. A felkelők emlékét megörökítő filmeket is vetítettek számunkra. Meghatódva hallgattuk a történeteket, kegyelettel adóztunk a hősök emlékei előtt. A muzeumlátogatás után városnézés következett. Négy óra előtt elindultunk hazafelé. Mire visszaértünk Ipolyságra, már a nap is lenyugodott a távoli hegyek mögött. Alig múlt el hat óra, amikor már hazai tájakon jártunk. A rétsági étteremben jólesett a vacsora.

Este nyolc óra után vidám hangulatban érkeztünk meg Budapestre.

Ez a kirándulás felejthetetlen marad számunkra, hiszen ritkán adódik ennyi látnivaló, élmény, mint ezen a napon.

Dr. Domonkos János:

Kulturális életünk eseménynaptára

Rendezvények Szövetségünk Székházában
Budapest, XIV. Május 1 ut 47.sz.

1976. december 9-én, csütörtökön 13 órakor:

Indulás a gyöngyösi kirándulásra. Programban szerepelnek: Gödöllő, Máriabesnyő nevezetességeinek, a gyöngyösi Mátra muzeumnak megtekintése és disznótoros vacsora a Bachus pincében. Részvételi díj: 102.- Ft. Még lehet jelentkezni.

1976. december 12. vasárnap délután 16 órakor:

Műsoros, táncos KISZ klubdélután. Büffé.

1976. december 17-én, pénteken 18 órakor:

Irodalmi-történelmi vetélkedő. A fejtörő játékot Pármai Éva rádióbemondó vezeti. Első díj: 2 személyes balatonboglári üdülőjegy és még további, több száz forint értékű díjazások. Jelentkezés a helyszínen is.

1976. december 19-én, vasárnap 16 órakor:

Ifjúsági Színjátzóink Karácsonyi Műsora

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk kedves közönségünknek!

- . -

Dénes József: Sportrovat

Sakkhíradó

Anyagtorlódás miatt késéssel tudunk beszámolni olvasóinknak bécsi sakktársaink budapesti csapattalálkozójáról. Még a nyár folyamán került sor a kétfordulós, nyolctáblás csapatmérkőzésre a Wesselényi Sportkör sakkcsapatával, mely a két év előtti ausztriai találkozó viszonzása volt. A mintegy 10 éves gyümölcsöző multra visszatekintő sportkapcsolat újabb erő-összemérése ismét hazai sikert hozott. Csapatunk 11:5 arányban győzelmet aratott. Részletes eredmények: Erős-Pasteiner 2:0, Nemes-Richter 1:1, Rév-Zipko 1:1, Horváth-Wollinger 20:, Dénes-Rössler: 1,5:0,5, Auffenberg-Pautsch 1:1, Kovács-Hartig 1,5:0,5, Hosszu-Damianschitz 1:1, Csapatbajnoki eredmények: VCSZI.-Világi Igazgatóság 5:7; győztek: Dénes, Auffenberg, Hajdu, Huszár; döntetlent értek el: Erős, Kovács; vesztek: Antal, Nemes, Battyányi, Rév, Voján, Wiedner.

VCSSZI. - Könnyűipari Minisztérium 9:3. Győztek: Erős, Antal, Kovács, Rév, Battyányi, Voján, Zichó; döntetlent értek el: Nemes, Dénes, Auffenberg, Hajdu; vesztek: Huszár.

VCSSZI. - Szolgáltató Spartakusz 6:6. Győztek: Nemes, Kovács, Rév, Zichó; döntetlent értek el: Erős, Dénes, Battyányi, Hajdu; vesztek: Antal, Auffenberg, Voján, Huszár.

VCSSZI. - Testvériség 7,5:4,5. Győzelmet értek el: Kovács, Rév, Voján, Huszár, Zichó, Hajdu; döntetlenül végeztek: Antal, Auffenberg, Battyányi; vesztek: Erős, Nemes, Dénes.

Egy fordulóval a befejezés előtt az élmezőny állása: 1. Ganz-Mávag 89,5, 2. Élgép 85, 3. VCSZI. 80,5, 4. MOM 78, 5. Selyemkikészítőt 75,6, 6. Kőbányai Lombik 74,5 pont.

Az utolsó, 13. fordulóban a 2. helyezett Élgép csapatával mérkőzünk. Minden valószínűség szerint ezen az összezsámoláson dől el a második helyen továbbjutó csapat kérdése.

II. csapatunk eredményei: VCSZII.-Ikarusz 7:5.; VCSZII.-Szolgáltató Spartakusz II. 4,5:7,5; VCSZII.-MTK-VM IV. 9,5:2,5; VCSZII. - BKV Előre III. 7,5:4,5.

A 11., befejező forduló előtt az élcsoport állása: 1. IKV 71,5, 2. Szolgáltató Spartakusz II. 71,3, 3. VCSZII. 70,5, 4. BKV Előre III. 69, 5. Bp. Spartakusz III. 66,5 pont. Itt is az utolsó fordulóra maradt a döntés a továbbjutást illetően.

- . -

Gál Imre: Uttörőrovat

Hoffmann Rita /csapattitkár/:

"Együtt egymásért"

Beszámoló iskolánk II. Diákszemélyéről

A szeptember 29-i szokásos csapatgyűlés nemcsak az "Együtt egymásért" című mozgalom indítását jelentette, hanem még egy jelentős eseményt, iskolánk II. Diákszemélyét is.

Először 1974-ben tartottunk Diákszemélyet. Akkor is sok feladatot jelöltünk ki. Nagyon vártuk már ezt a napot, volt is miről beszélni.

A tanácskozás a Himnusz hangjaival kezdődött, melyet a "Horváth Attila" kamarakórus énekelt.

A Himnusz után a csapatvezető megnyitó beszéde és az ezévi program ismertetése következett. Majd Török Imre csapattitkár helyettes műsorvezető ismertette a parlament napirendi pontjait.

"Számadás" címmel az én beszédem következett, amelyben a múlt tanév uttörőprogramjának megvalósult eseményeit ismerttettem.

A műsorban a "Horváth Attila" kamarakórus uttörődalokat énekelt. Bölkény Ágota, László Gyula: Uttörőnyakkendő című versét szavalta el. Radics István harmonikázott ezután: Schubert: Két Ecossaise című darabját adta elő. Szabó Lajos zongorajátéka következett. Schubert: Melódia és Partók: Cickom című darabjait játszotta. Lázár Zsuzsa pedig Tarbai Ede: Vers ifjú barátainak a közösség erejéről című versét szavalta el.

A kulturműsor után a vitára került sor. A rajkeretben szekciónként megtárgyalt 6 témakörből beszámoltak a rajok képviselői, 15 pajtás. Kérések és kérdések hangzottak az elnökség felé.

A kérdésekre adott válaszok és a "határozathozatal" előtt egy vidám kis jelenet következett "A szemfüles Harmadik" címmel. Előadói a gyl. 7. osztályos tanulók, a 7. osztályos lányok és a gyl. 8. osztályos lányok.

Ezután dr. Méhes József igazgató ur válaszolt kérdéseinkre, majd Kuminka Györgyné KISZ-titkár szólt a pajtásokhoz.

Számomra a parlament legizgalmasabb pontja, a választás következett. Itt került sor ugyanis a kerületi parlamentre kiküldendő 4 pajtás - 3 uttörő és 1 kisdobos - megválasztására. Az a nagy megtiszteltetés ért, hogy kiküldött lehetek én is a Kerületi Uttörőparlamenten. Szeretném, ha újra találkozhatnék ismerőseimmel, akikkel együtt voltunk a Szovjetunióban.

A csapatvezető záróbeszéde után került sor a kerületi KISZ-től kapott lemezjátszó átadására.

A parlamentet a DIVSZ induló zárta le.

Reméljük, sok minden valósul meg kéréseink közül, megpróbálunk mi is többet nyújtani EGYÜTT, EGYMÁSÉRT.

- . -

Lak István:

Ipariskolánk életéből.

Szövetségünk keretein belül az ipari tanulók képzése 1959-ben kezdődött. A 18. tanévnyitó ünnepély 1976. szeptember 6-án volt. Iskolánk az 5. sz. Dési Huber István Ipari Szakmunkásképző Intézethez tartozik, mint kihelyezett tagozat a Vakok Szövetségének épületében működik. Fiataljainkat kefe- és seprükötő, valamint könyvkötő szakmára képezzük. A könyvkötő tanulók az idei tanévtől kezdve a Ságvári Nyomdaipari Tanintézethez tartoznak. A gyakorlati oktatás a kefekötők részére a Fővárosi Kefe- és Seprügyártó Vállalatnál, a könyvkötők részére pedig a Tolnai Lajos utcai Nyomdaipari Tanműhelyben, valamint a Pátria Nyomdában van.

Iskolánk tanulóinak többsége szorgalmasan tanul és dolgozik. A tanulás és a munka mellett jelentős kulturális élet is folyik. Tanulóink minden évben szerepelnek társadalmi ünnepeinken, az énekkar dalokkal, néhány tanuló pedig szavallatokkal. A tanévben többször rendezünk muzeumlátogatásokat, kirándulásokat. A tanulók közül többen is végeznek iskolán kívüli kulturális munkát; tagjai a Homérosz kórusnak és résztvesznek a Szövetség különböző versenyein, rendezvényein.

Fiataljaink az iskola befejezése után legtöbbször a szakmájukban helyezkednek el. A kefekötők a Fővárosi Kefe- és Seprügyártó Vállalatnál, a könyvkötők pedig különböző vállalatoknál, szövetkezeteknél dolgoznak.

Iskolánk fennállása óta eddig több mint ötszázan fejezték be tanulmányaikat, közülük legtöbbször ma is a szakmájukban becsületesen dolgoznak.

- . -

K ö z l e m é n y e k .

Kitüntették Suti Lajos elvtársat. - Sorstársunk a Szegedi Kenderfonógyár dolgozója, - Csongrád-megyei szervezetünk titkára - 1950. óta munkálkodik a vállalatnál. Jó munkája elismeréseként Alkotmányunk Ünnepeén babérkoszorus törzsgárdajelvényt kapott. oklevéllel és a vele járó pénzjutalommal. Szívvel gratulálunk sorstársunknak.

54 éves csökkentlátó, alacsony barna haju nő vagyok. Korban hozzám illő intelligens csökkentlátó férfi ismeretségét keresem, házasság céljából.

Leveleket "Gyere velem - fogd a kezem" jeligére kérek a szerkesztőségbe.

Budapesten vagy Pest környékén élő, lakással rendelkező 55-70 év közötti, nyugdíjas csökkentlátó vagy látó nő ismeretségét keresem, házasság céljából. Leveleket "Rossz egyedül /II./" jeligére kérek a szerkesztőségbe.

Örömmel adunk hírt arról, hogy Deák Lajosné tagtársnőnk, a SKÁLA Áruház telefonalközpont-kezelője "Kiváló Dolgozó" kitüntetésben részesült a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából. A kitüntető jelvény mellett 2.500 Ft pénzjutalomban is részesült.

A kitüntetettnek gratulálunk, további jó munkát kívánunk.

Táska- és zsebrádióhoz, magnetofon- és tévé készülékekhez egyaránt jól illeszkedő kengyeles fejhallgatókat adok el, melyeknek nagy membránja egyformán érzékeny zenére és beszédre. - Érdeklődni lehet a 637-550-es telefonszámon.

Könnýúzenével foglalkozó zongoristák figyelmébe!

Eladó Johann Strauss összes keringőjének zongorakivonata pontírásban, négy kötetben, teljesen új állapotban. - Érdeklődni és megtekinteni lehet Holport Kálmán és Parkashalmi Gyula elvtársaknál Szövetségünk Székházában /Budapest, 1046. Május 1 ut 47./

- . -

Innen - onnan.

Svédországban 16 és 67 év között 9100 látási fogyatékos van és ebből csak 1490 dolgozik, az alábbi megoszlás szerint:

Fafaragás és kézimunka művészeti szinten:	4,4 %
raktárosi munka /alsóbbrendű/	3,4 %
Kvalifikált iroda és ujságírói munkakörben:	1,7 %
Szociális munkakörben:	6,8 %
Technikusi és programozó munkakörben:	1,6 %
Mezőgazdaságban:	7,5 %
Oktatásban:	3,5 %
Alsóbbfoku irodai munkakörben /gyűjtőfogalom/:	12,7 %
Braille és magnetofon könyvek előállításában és könyvtárosi munkakörben:	6,1 %
Szolgáltató munkakörben /gyűjtő fogalom, alsóbbrendű/:	4,0 %
Kereskedelemben /gyűjtő fogalom/:	4,5 %
Zongorahangoló:	2,8 %
Fotó /sötétkamerában való előhívás/	2,8 %
E munkakörben szívesen alkalmaznak vakokat, mert őket nem zavarja munkájukban az abszolút sötétség.	
Kefekötés:	10,6 %
Fém munkás:	12,3 %
Laboratórium és egyéb segédmunka /gyűjtőfogalom/:	11,0 %

A táblázat szerint, ha az egynemű munkakörben foglalkoztatottakat vesszük figyelembe, legtöbbször mint kefékötők vagy fémmunkások dolgoznak. Egyébként a munkaköteles korban lévőknek csak kb. 16,5 %-a dolgozik. Ezt az arányt mi alacsonynak tartjuk. A svéd jelentés sincsen ezzel az aránnyal megelégedve, de azért megjegyzi, hogy ez magasabb, mint a legtöbb kapitalista államban ténylegesen foglalkoztatottak aránya.

...

A látási fogyatékosok oktatása az USA-ban.

A látási fogyatékos tanulók 75 %-a normál iskolában tanul és az ún. "Home teacher" /házi tanító/ oktatja azokra a speciális ismeretekre, amelyek a látási fogyatékosok számára elengedhetetlen /Braille írás, gépírás stb./. Viszont a fennmaradó 25 %-nak, akik speciális iskolákat látogatnak, 50 usque 90 %-a többszörösen fogyatékos.

Az oktatók először általános képzést kapnak, amely a normál iskolában való tanításra jogosítja őket, ha ezután 3 évig a vakok vagy gyengénlátók iskolájában tanítanak, szakvizsgát tesznek és ekkor válnak lényegében olyan gyógypedagógussá, akik a látási fogyatékosok oktatásához szükséges szakképesítéssel rendelkeznek. Az Egyesült Államokban az oktatás nem szövetségi ügy, tehát nem az Unió hatáskörébe tartozik, hanem minden állam a kérdést maga szabályozza és így bizonyos eltérések lehetségesek.

A látási fogyatékosok oktatási szempontjából legjelentősebb a Massachusetts állam Watertown nevű városában lévő "Perkins School". Az USA-ban egyébként is komplikált az iskolarendszer, de a látási fogyatékosok számára még bonyolultabb. Az elemi képzés azonos a látókéval, kiegészítve speciális tárgyakkal, Braille stb. Első perctől kezdve különös gondot fordítanak a személyiség fejlesztésére és ehhez hozzátartozik, hogy öltözködés, étkezés, tájékozódás, sport, szórakozás oktatása külön helyet kap a foglalkoztatásban.

Különböző jellegű iskolák vannak. A jobb tanulók, akik magasabb pontszámot érnek el - a minimuma meg van állapítva - továbbtanulhatnak. Az alacsonyabb pontszámúakat pedig zongorahangolásra vagy valamilyen ipari foglalkozásra képezik ki. Az ún. "Junior high school" és a magasabb "Senior high school" lényegében a középiskola, következik kollégiumi előkészítő és ennek megfelelő pontszámú sikeres elvégzése után járnak a College-be /főiskola/ vagy az egyetemre. Az alsófoku képzésben fontos szerepet játszik a politechnikai oktatás. A közismereti tárgyak mellett politikai tárgyakat is oktatnak. Az előkészítő osztályokban speciális tárgyakat tanítanak.

Rendkívül fontosnak tartják a torna oktatását, különböző sportágak gyakorlását, a táncoktatást. Ezekkel a tájékozódás és a mozgáskészséget kívánják elősegíteni.

Minden fokozaton a látási fogyatékos tanulóknak megfelelő segítség áll rendelkezésükre. A szülőket is bevonják, hogy segítsék a látási fogyatékos tanuló személyiségének fejlődését. Akinek jó nyelvérzéke van, azokat idegen nyelvekre oktatják, akinek pedig a zenéhez van érzéke, azok megfelelő zenei oktatásban részesülnek.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a látási fogyatékosok oktatásának alapja az általános tanterv, amely azokkal a specifikus tárgyakkal egészül ki, amelyek a vakság, vagy a gyengénlátás miatt szükségesek.

...

Marburgi jubileum.

A Német Szövetségi Köztársaságban /Marburg a/Lahn/ 1976. okt. 16 és 17-én ünnepli a Verein Blindenstudienanstalt Deutschlands és a Deutscher Blindenstudienanstalt megalapításának 60 éves jubileumát. Dr. Carl Sprehl professzor, aki látását az első világháborúban veszítette el, szervezte meg az első speciális olyan középiskolát látási fogyatékosok részére, ahol érettségi vizsgát tehettek és utána egyetemi tanulmányokat is folytathattak. Először a marburgi "Fülöp" egyetemen, ahol természetesen már látókkal együtt tanultak. Megszervezte a vak középiskolások és egyetemi hallgatók részére a marburgi Hochschulebücherei für Blinde könyvtárat és létrehozta a szellemi pályán működő németek egyesületét. Hosszú évtizedeken keresztül ezen intézmények vezetője volt, a közelmúltban halt meg.

A jubileummal egyidőben a Dr. Carl Spehrlről elnevezett iskolában kiállítás lesz. A kiállított tárgyak mellett magnetofonszalagról a vakok meghallgathatják, hogy mi a kiállított tárgy és mire használható. A magnetofont gombnyomásra lehet beindítani. A kiállításon a legfontosabb vakügyi segédeszközök az alábbiak:

- 1./ olvasási segédeszköz /optaphon olvasógép, korábban már ismertettük, televíziós rendszeren alapuló olvasási készülék, stb./
- 2./ tájékozódást segítő eszközök /fehárbot, speciális szemüvegek stb./
- 3./ oktatási segédeszközök /mágneses táblák, térképek, földgömb, számológépek stb./
- 4./ segédeszközök az íráshoz /táblák, Picht-gép, gyorsírógép stb./
- 5./ Rajzolókészülékek /marburgi és egyéb rendszerek/,
- 6./ mérőeszközök /mikrométer, mérőszalag, hőmérő, barométer, audilux - ezt korábban a VV-ben már ismertettük, a fényerősséget méri - órák, stb.
- 7./ irodai segédeszközök /kombinált látó és Braille egységes írógép, diktafon stb./
- 8./ nyomdatechnikai gépek /pontírógép, komputer, rotációs sokszorosító, termoforos eljárás stb./
- 9./ Digitalizációs technikai eszközök /Braillex szótár vagy lexikon adattároló stb./
- 10./ magnetofontechnika /magnetofon és kazettáskészülékek/,
- 11./ háztartási eszközök /mérleg, konyhai segédeszközök stb./
- 12./ szórakoztató eszközök /sakk, kártya, barkács, hangot adó labda stb./
- 13./ könyvek, folyóiratok Braille írásban és nagynyomtatásban.

....

Az International Society for Rehabilitation of Disabled /ISRD/ az 1980-ig terjedő időszakot rehabilitációs dekáddá nyilvánította. Már egy ízben beszámoltunk arról, hogy az ENSZ és különböző szervei több határozatban foglalkoztak a megelőzés és a rehabilitáció problémájával. A legutóbb a Gazdasági és Szociális Bizottság hívta fel az állami és társadalmi szervek figyelmét arra, hogy fokozottabban foglalkozzanak a problémák megoldásával.

...

A technika fejlődésével egyre inkább bővül a vakügyi segédeszközök köre. Jól haladnak azok a kísérletek, melyek olyan olvasógépet állítanak elő, amely a normál látóírást közvetlenül Braille-írássá teszi át. Braillex alkalmas adatok tárolására, amelyeket a vak vagy akusztikai módon, hallás útján, vagy tapinthatóan észlel. Ez alkalmas különösen lexikon vagy szótár készítésére, mert a tárolt anyagból a keresett szó könnyen megtalálható.

Fejlődik a mini-komputerek előállítására is, amelyek az eredményt korábban csak hang útján közölték, újabban azonban Braille-írásban is láthatóvá válik.

Az értelmiségi pályán dolgozó látási fogyatékosok számára újabb munkaterületek nyíltak meg. Újabbban többen helyezkednek el a szociálpolitika, a lélektan, a szociológia területén vagy mint közgazdászok, újságírók és tolmácsok dolgoznak. A nem értelmiségi pályák közül pedig ismét foglalkoznak zongorahangolással és ebben egyre többen helyezkednek el. Ugyancsak többen dolgoznak a fényképészetben, - sötétkamrai előhívásokban.

...

A Német Szövetségi Köztársaságban kidolgoztak egy ultrahang készüléket, amely a vakok közlekedését segíti. A készülék egy szemüvegbe van beépítve, amely ultrahangot bocsájt ki. Ez a tárgyakról visszaverődik és a hang különböző magassága és jellege figyelmezteti a vakot, hogy előtte kb. milyen távolságra van valamilyen akadály. A készülékkel foglalkozó tanulmány azonban hozzáteszi, hogy ez önmagában nem elégséges, mert a vak számára nélkülözhetetlen ez esetben is a hosszú fehér bot használata.

...

Herbert Jakob elvtárs halálával megüresedett a lipcsei "Deutsche Zentralbücherei für Blinde" igazgatói állása. Utódaul Dr. sc. /tudományok doktora, doctor scientiarum/ Siegfried Tschirner elvtársat nevezték ki, aki tudományosan kitűnően képzett vak elvtárs. Az NDK Vakok és Gyengénlátók Szövetsége elnökségének tagja.

...

A WCWB Büroja /szűkebb elnökség/ Helsinkiben 1976. május 19-től 21-ig ülést tartott. A Finn Vakok Szövetsége hívta meg a Büro tagjait. Ezen az ülésen értékelték a végzett munkát /Louis Braille-év, vakság megelőzése stb./ és foglalkoztak a legközelebbi teendővel /ERB. közgyűlése, 1977. április havában Londonban megrendezésre kerülő értekezlettel a vakügyi segédeszközök tárgyában/.

Az ülés új tagok belépését is tudomásul vette és a WCWB-nek jelenleg 64 rendes, 57 társult és 3 karitativ és 4 nemzetközi szervezet tagja van.

- . . . -